Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН • № 17 (8257). • 24 январь, 1984 йил • СЕШАНБА • Баҳоси 3 тийин.

ҲАР СИГИРДАН 5000 КИЛОГРАММ СУТ

СССР ОЗИҚ-ОВҚАТ программасининг муваффақиятли бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашаётган Янгийўл районидаги Меҳнат Қизил байроқ орденли «Коммунизм» колхози чорвадорлари ўтган йилни барча кўрсаткичлар бўйича салмоқли ютуқлар билан якунладилар. Чорвачилик маҳсулотлари тайёрлаш йиллик плани ўн ойдаёқ ортиғи билан бажарилган эди. Колхоз чорвадорлари шундан сўнг ҳам социалистик мусобақани қизғин давом эттириб, ютуқларини янада мустаҳкамладилар.

План бўйича йил охирига келиб, колхоз фермасида 1000 бош қорамол парвариш қилиниши лозим эди. Амалда эса 1332 бошга етказилди. Сигирлар сони эса 400 бош ўрнига 470 бошни ташкил этди. Йил давомида 1786,7 тонна сут давлатга сотилиб, план 137,5 процент адо этилди. 70 тонна ўрнига 170 тоннадан зиёд гўшт етказиб берилди. 93 минг ўрнига 184 минг 600 дона тухум сотилди. Сигирларнинг маҳсулдорлиги 5010 килограммга етказилиб, фақат районда эмас, областда ҳам юқори кўрсаткичга эришилди.

Илғор соғувчи Гулсара Бердибоева қарамоғидаги 17 бош сигирнинг ҳар биридан 6238 килограммдан сут соғиб олиб, ҳамкасблари ўртасидаги социалистик мусобақа ғолиби бўлди. Қумри Абдураҳмонова, Хатира Ғуломова, Салима Чинжигитова, Мунаввар Отахўжаева, Карима Сейсенова, Анор Тожиева сингари илғор чорвадорлар ҳам ҳар бош сигирдан 5600—5700 килограммдан сут соғиб олишга эришдилар.

Айни кунларда колхоз фермасида чорва қишлови намунали ўтмоқда. Сигирларнинг маҳсулдорлиги ёздагидан камаймаяпти. Қабул пунктларига кунига 4 тоннадан ошириб юқори сортли сут жўнатилмоқда.

В. БОБОХОНОВ.

КПСС XXVI съезди қарорларини амалга оширамиз!

МЕҲНАТ УНУМДОРЛИГИНИ ПЛАНДАГИДАН ТАШҚАРИ 1 ПРОЦЕНТ ОШИРИШГА, МАҲСУЛОТ ТАННАРХИНИ ҚЎШИМЧА 0,5 ПРОЦЕНТ КАМАЙТИРИШГА ЭРИШИШ ҲАР БИР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОЛЛЕКТИВИ, ҲАР БИР МЕҲНАТКАШНИНГ ВАТАНПАРВАРЛИК БУРЧИДИР.

ЯХШИРОҚ ИШЛАБ, ДАДИЛ ОЛҒА БОРАЙЛИК

«НАТИЖАЛАРГА эришилганлигини кўриб турибмиз. Аммо бу фақат ишнинг бошланишидир. Эндиликда энг муҳими—эришилган суръатни, ишдаги умумий ижобий кайфиятни йўқотмаслик, ижобий жараёнларни тобора актив ривожлантириш керак».

Ю. В. АНДРОПОВ.

КУНИ КЕЧА Тошкент область партия конференцияси бўлиб ўтди. Конференция областимиздаги барча партия ташкилотларининг сўнгги йиллардаги фаолиятига якун ясади ва келажакда амалга ошириладиган улкан вазифалар кўламини белгилаб берди.

Конференцияда область партия ташкилотининг КПСС XXVI съезди, партиямиз Марказий Комитетининг шундан кейинги Пленумлари қарорлари, халқ хўжалиги ва маданий қурилишнинг ҳамма жабҳаларида иш самарадорлиги ва сифатини ошириш юзасидан ўртоқ Ю. В. Андроповнинг қимматли маслаҳатлари ва кўрсатмаларига амал қила бориб, область экономикаси ва маданиятини ривожлантиришда, давлат аҳамиятига эга бўлган тадбирларни ҳал этишда сезиларли муваффақиятларга эришилганлиги мамнуният билан қайд этилди. Ҳисобот даврида партия ташкилотларимизнинг ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланганлиги ва ғоявий жиҳатдан анча ўсганлиги, оммага раҳбарлик қилишнинг янги-янги тажрибалари билан бойиганлиги алоҳида таъкидланди.

Ҳисобот доклади ва делегатларнинг нутқларида областимизда иқтисодий ўсишнинг интенсив омилларидан тўла-тўкис фойдаланиш, интизом ва уюшқоқликни мустаҳкамлаш, ишлаб чиқариш кучларини ривожлантириш, меҳнаткашлар фаровонлигини юксалтириш, кенг истеъмол товарлари етказиб беришни яхшилаш юзасидан каттагина ишлар қилинганлиги айтиб ўтилди.

Қишлоқ хўжалигимиз меҳнаткашлари ҳам ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Дон, сабзавот, мева, узум, полиз маҳсулотлари, гўшт, сут, тухум тайёрлаш планлари зиёдаси билан адо этилди. Об-ҳаво шароитларининг қийин келаётганлигига қарамай сўнгги йилларда пахтачиликни юксалтиришга эришилди.

Лекин шу билан биргаликда конференция область экономикаси, фани, маданиятини ривожлантиришда, ишлаб чиқариш потенциалларидан самарали фойдаланишда катта камчиликлар борлигини, ҳамма соҳаларда яшириниб ётган резервлар мавжуд эканлигини очиқ-ойдин кўрсатиб берди.

Областдаги бир қатор корхоналар маҳсулот ишлаб чиқариш умумий ҳажми юзасидан белгиланган планларни бажармадилар, маҳсулотлар етказиб бериш топшириғини ва шартномавий мажбуриятларнинг уддасидан чиқа олмадилар. Ишлаб чиқариш қувватларидан тўлиқ фойдаланиш, меҳнат унумдорлигини ошириш, таннархини камайтириш борасида жиддий нуқсонларга йўл қўйилди. Маҳсулот сифатини яхшилаш, фан-техника ютуқларини ҳаётга татбиқ этиш ҳамон суст ҳал этилмоқда. Иқтисодий тежаш режимига, материал ва ресурслардан тежаб-тергаб фойдаланиш принципларига ҳамма ерда ҳам риоя этилаётир, деб бўлмайди.

Қишлоқ хўжалигини бутун чоралар билан комплекс ривожлантириш, пахтачилик маданиятини кескин яхшилаш, агросаноат бирлашмалари фаолиятини юқори савияга кўтариш, аҳолига кўпроқ ва турли ассортиментда озиқ-овқат маҳсулотлари етказиб бериш проблемалари ҳам кўнгилдагидек ҳал этилмаётир.

Эндиликда шаҳар ва район партия комитетлари, барча бошланғич партия ташкилотлари, касаба союз, комсомол, хўжалик органлари тўпланган ижобий тажрибалардан ижодий фойдаланиб, экономикамиз самарадорлигини муттасил оширишлари, буюмлар сифатини кескин яхшилашлари, шартнома бўйича маҳсулотлар етказиб бериш топшириқларини қатъий график асосида бажаришлари, ҳамма участкаларда интизом ва уюшқоқликни, тартиб ва масъулиятни бутун чоралар билан янада мустаҳкамлашлари керак. Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида планлаштириш ва бошқарув услублари тобора такомиллаштирилиши лозим. Фан-техника тараққиётини тезлаштириш, моддий ва меҳнат ресурсларидан оқилона фойдаланиш, меҳнатни ташкил этишнинг бригада формаларини кенг кўламда жорий этиш, маҳсулот ишлаб чиқариш учун меҳнат сарфиётини камайтириш долзарб масалалар эканлигини унутмайлик.

Экономиканинг тежамли бўлиши—давр талаби, объектив зарурат бўлиб қолди. Ишлаб чиқаришга жалб қилинган восита ва имкониятларнинг бутун комплексидан тежаб-тергаб фойдаланиш, уларнинг исроф бўлишига йўл қўймасликнинг кундалик чора-тадбирларини кўриш замон тақозосига айланди. Бутун эътибор меҳнат унумдорлигини оширишга, таннархни камайтиришга қаратилсин. Меҳнат унумдорлигини пландан ташқари 1 процент ошириш ва маҳсулот таннархини 0,5 процент камайтириш учун кенг миқёсдаги ишларни авж олдириб юбориш керак. Бу вазифа партиянинг энг муҳим топшириғи деб ҳисобланиши шарт.

Партия конференцияси СССР Озиқ-овқат программасини бажариш бўйича ҳаракатларни янада кучайтириш, экинлар ҳосилдорлиги ва чорва маҳсулдорлигини ошириш, агросаноат комплексини тобора такомиллаштириш вазифаларининг муҳим эканлигини таъкидлади.

1985 йилда дон етиштириш 1983 йилдагига қараганда 12 процентга, мева-сабзавот маҳсулотлари ва картошка етказиш 7 процентга, гўшт ва тухум етиштириш 1,3 бараварга, гўшт етиштириш эса 11 процентга кўпайтирилмоғи керак. Чорвачилик объектлари ўз вақтида ишга туширилса, планлаштирилган қувватлар ўзлаштирилса, фермалар маҳсулдорлиги кўпайтирилса марраларни эгаллаш қийин бўлмайди.

Белгиланган социал программаларни сўзсиз амалга ошириш ҳар доим диққат марказида туриши керак. Харидоргир молларни ишлаб чиқаришни ошириш, сифатини яхшилаш, турларини кўпайтириш, маиший хизмат ишларини ривожлантириш, қишлоқ турмуш маданиятини талаблар даражасига кўтариш, умумий таълим ва ҳунар мактаблари ислоҳи муаммолари билан тинмай шуғулланмоқ талаб этилади.

Партия комитетлари кадрлар билан ишлашни бундан буён ҳам яхшилашлари, қолоқ участкаларни ўз вақтида мустаҳкамлашлари керак. Кадрларга нисбатан талабчанликни янада ошириш, ленинча иш услубларини қарор топтириш, ходимларда меҳнатсеварлик ва ҳалоллик, эришилган натижаларга танқидий баҳо бериш фазилатларини камол топтириш, кўзбўямачилик, хизмат мавқеини суиистеъмол қилиш фактларига қарши қатъий курашиш, ходимларни интизомлилик, юксак онглилик ва топширилган иш учун масъулият руҳида тарбиялаш кундалик ишимизга айлансин.

КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленуми қарорлари, ўртоқ Ю. В. Андроповнинг нутқида баён этилган қоида ва хулосалар, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг XIII пленуми якунлари, Тошкент область партия конференциясида белгиланган вазифалар, 1984 йил топшириқлари ва социалистик мажбуриятлари шаҳар, район партия комитетларининг пленумлари ҳамда актив йиғилишларида, бошланғич партия ташкилотлари умумий мажлисларида муҳокама этилиши, СССР Олий Советига ўтказиладиган сайловларга тайёргарлик даврида бу вазифаларни ҳар бир меҳнат аҳли онгига етказиш ғоят муҳимдир.

Шубҳа йўқки, янги зафарларга чорловчи бу вазифалар областимизнинг ҳар бир меҳнаткаши қалбида ғайрат-шижоат туйғусини янада янги куч билан жўш урдиради, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллиги нишонланадиган йилда ва умуман ўн биринчи беш йилликда янги ғалабаларга эришишда катта омил бўлиб хизмат қилади.

УНУМДОРЛИК ОРТАДИ

БУ КОРХОНА коллективининг меҳнати ҳақида фақат илиқ сўзлар айтиш мумкин. Республикамиз қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга муносиб ҳисса қўшаётган Меҳнат Қизил Байроқ орденли Қўйлиқ тажриба-ремонт механика заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари зиммаларидаги вазифаларни шараф билан уддаламоқдалар. Йилдан йилга ортиб бораётган ишлаб чиқариш ҳажми бўйича топшириқларни ошириб адо этишяпти.

Коллективнинг ўтган хўжалик йилидаги меҳнати натижаси ҳам анча салмоқли бўлди. Йиллик план муддатидан илгари ўринлатилди. Қўшимча юзларча минг сўмлик маҳсулот реализация қилинди, катта ҳажмдаги ремонт ишлари амалга оширилди. Минглаб дона насослар буюртмачиларга етказиб берилди. Юзларча минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тайёрланди. Коллектив каноп пўстини шиладиган комбайнлар ишлаб чиқаришни кенгайтириб, деҳқончилик бу тармоғидаги оғир иш жараёнларини енгиллаштиришга муносиб ҳисса қўшди.

Корхона меҳнат аҳли КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорларидан руҳланиб, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов нутқи текстида меҳнат унумдорлигини пландагига нисбатан 1 процент ошириш ва маҳсулот таннархини қўшимча 0,5 процент камайтириш ҳаракатини авж олдириш ҳақидаги кўрсатмаларига амалий жавоб беришга аҳд қилдилар. Ремонтчилар ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, йиллик планни барвақт бажариш, айниқса, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш юзасидан зиммаларига оширилган мажбурият олдилар.

Ишчи-хизматчилар бу йил салкам 11 миллион сўмлик турли-туман қишлоқ хўжалик машиналари ва уларга эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқаришдан иборат юксак маррани белгиладилар. Маҳсулот таннархини эса планда белгиланганига нисбатан уч баравар кўп камайтиришга азму-қарор қилдилар. Айниқса, меҳнат унумдорлигини жадал оширишни мўлжаллашяпти. **Улар унумдорликни топшириқдагига нисбатан 2 процент оширишмоқчи. Бунинг натижасида қўшимча ўнларча минг сўмлик маҳсулот реализация қилиш ва кўплаб давлат маблағини тежаб қолиш мумкин бўлади.**

Завод коллективи бу юксак марраларни муваффақиятли эгаллашни таъминлайдиган ташкилий-техникавий тадбирлар комплексини амалга оширади. Бунда корхона ишлаб чиқаришини реконструкция қилиш, янги асбоб-ускуналарни, прогрессив технология ва илғор тажрибани жорий қилишга катта эътибор берилган. Айни вақтда ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялаш ва автоматлаштириш, меҳнатни илмий ташкил этиш, ишлаб чиқариш маданиятини ошириш, прогрессив иш формаларини қўллаш назарда тутилади.

Заводнинг ишлаб чиқариш бўлинмаларида бригада усули янада оммалаштирилади. У меҳнатни ташкил этиш ва рағбатлантиришнинг асосий формаси бўлиб қолади. Ҳозирги вақтда барча ишловчиларнинг 60 процентдан ортиқроғи ана шу илғор усул билан қамраб олинган. Ўн биринчи беш йилликнинг тўртинчи йили охиригача меҳнат иштироки коэффициенти, ягона наряд асосида ишлаётган коллективлар сони янада кўпаяди.

Чунки шу илғор усул асосида ишлаётган коллективларнинг меҳнат натижаси оддий бригадалардагига нисбатан унумли ва сифатли бўлмоқда. Улар иложи борича материаллар ва хомашёларни тежаб қолишга ҳаракат қилмоқдалар. Бундан эса аввало ўзлари, қолаверса, корхона катта наф кўрмоқда.

Шу кунларда корхона цехларида бўлсангиз ғайрат-шижоатга тўла меҳнатнинг гувоҳи бўласиз. Заводнинг барча бўлинмаларида зиммага олинган юксак социалистик мажбуриятларни шараф билан бажариш, бунинг учун аввало фойдаланилмаётган резервлар ва имкониятларни ишга солиш учун қизғин кураш бормоқда. У умумколлектив тусини олганлиги учун ҳам яхши самара беришига шубҳа йўқ.

К. ПАРПИБОЕВ,
инженер.

● ТОШКЕНТ метрополитенининг иккинчи навбати қурилиши жадал суръатлар билан олиб борилмоқда. Уни бунёд этишда иштирок этаётган кўпчилик бинокорлар ва монтажчилар нормани ошириб адо этишяпти. Ушбу суратда пешқадам проходкачилардан Р. Ҳисомиддинов, Р. Идрисов ва А. Курносовларни кўриб турибсиз. Бу пешқадамларнинг ўртача иш кўрсаткичи 150 процент ва ундан ҳам ошиқроқни ташкил этмоқда.

М. Нуриддинов фотоси.

МИЛЛИОНЛАР ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДА

МАРТ 4 ЯКШАНБА — СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР

Мамлакатда округ сайловолди кенгашлари давом этмоқда. Кенгашларнинг қатнашчилари Коммунистик партия билан Совет давлати раҳбарларининг, ишчилар синфи, колхозчи деҳқонлар, халқ зиёлилари вакилларининг СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар этиб кўрсатилишини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар.

Псковдаги оғир электр пайвандлаш машина-ускуналари заводининг фрезерчиси **Николай Александрович Ионов**, Мордва АССР. Краснослободск районидаги «Дружба» колхозининг сут соғувчиси **Татьяна Ивановна Можина**, Кировоград область, Новоукраинка районидаги «КПСС XX съезди» колхози трактор бригадасининг бошлиғи икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Александр Васильевич Гиталов**, Хоразм областидаги Урганч пиллакашлик фабрикасининг пилла тортувчиси **Гулжон Рузметовна Раҳмонова**, Сирдарё областидаги Бахт механизациялашган колоннасининг бульдозерчиси **Иван Васильевич Дробишев** округ сайловолди кенгашларида СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар сифатида қўллаб-қувватландилар.

Актюбинск область, Мартук районидаги «Победа» колхози сут соғувчиси **Бати Утениязовна Нурушева**, Грузия ССР, Зугдиди районидаги Ингир чойкорлик совхози механизациялашган комплекс звеносининг бошлиғи Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Валерьян Германович Меунаргия**, Грузия ССР Министрлар Советининг раиси **Дмитрий Леванович Картвелишвили**, Литва ССР Министрлар Советининг раиси **Рингаудас-Бронисловас Игнович Сонгайла**, Молдавиядаги «Молдбиттрикотаж» республика ишлаб чиқариш бирлашмасининг каштачиси **Тамара Леоновна Ватан** номзодлари қўллаб-қувватланди.

Ригадаги «Ригас апгербс» ишлаб чиқариш тикувчилик бирлашмаси моторчи-тикувчилар бригадири **Татьяна Викторовна Шчеглова**, Кўлоб область, Восе районидаги Ленин номли колхоз механизатори **Гулинор Бойматовна Рўзиева**, Ленинобод областидаги Қайроққум гиламдўзлик бирлашмаси тайёрлов цехининг танда қуювчиси **Наталья Иосифовна Багина**, Арманистон ССРдаги Ленинакан ип газлама ишлаб чиқариш бирлашмаси тўқув фабрикасининг тўқувчиси **Рима Цолаковна Хачатрян**, Ашхабод областидаги «Социализм» колхози правлениесининг раиси **Кувонча Оразов** номзодлари округ кенгашларида қўллаб-қувватланди.

Округ сайловолди кенгашларининг қатнашчилари депутатликка номзодларга мурожаат қилиб, улардан СССР Олий Совети депутатлигига овозга қўйилиш учун розилик беришларини сўрадилар.

• • •

Мамлакатда ўтказилаётган йиғилишларнинг қатнашчилари бўлган меҳнаткашлар ўзларининг энг яхши вакилларини СССР Олий Совети депутатлигига номзод этиб кўрсатмоқдалар.

Давлат ҳокимияти олий органи депутатлигига номзодлар орасида Норильск кон-металлургия комбинатининг директори Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Борис Иванович Колесников**, Қорачой — Черкасиянинг Кубань бўйи районидаги «Кубань» колхозининг тракторчиси **Датко Карович Кишаев**, Волгоград область, Калач районидаги «Россия» колхозининг раиси **Владимир Филиппович Попов**, Қалмоқ АССРдаги «Завети Ильича» колхозининг раиси **Петр Степанович Березовский**, Тува АССР, Танди районидаги «СССР 50 йиллиги» совхозининг Успенский сут-товар фермаси бригадири **Фанна Антоновна Родионова**, Удмуртиядаги Сарапуль тикувчилик фабрикасининг ишчиси **Тамара Александровна Стульгинская**, Удмуртия АССР, Кез районидаги «Россия» колхозининг механизатори **Николай Евгеньевич Никитинлар** бор.

Винница областидаги Калиновка марказий район касалхонасининг врачи **Виктория Вячеславовна Гнатюк**, Гомель область, Рогачев районидаги маиший хизмат кўрсатиш комбинатининг тикувчиси **Валентина Аркадьевна Баханцова**, Самарқанд областидаги «Боғизоғон» совхозининг тракторчиси **Тоштемир Зиёев**, В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори **Виктор Николаевич Сивец**, Литва ССР Ёзувчилар союзи правлениесининг раиси **Альфонсас Мотеевич Малдонис**, Шяуляйдаги Совет Литвасининг 40 йиллиги номли телевизион заводи монтажчиси **Алдона Викторовна Сакалаускене** йиғилишларда СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар қилиб кўрсатилдилар.

Молдавия ССР, Фалешти районидаги ВЛКСМ 60 йиллиги номли давлат паррандачилик фабрикасининг оператори **Валентина Ивановна Мунтян**, Қўрғонтепа область, Шаҳритуз районидаги «Ленинград» колхози пахтачилик бригадасининг бошлиғи **Асомиддин Шодиевич Муродов**, Эстония ССР, Кингисепп районидаги «Ориссааре» колхозининг агрономи **Хейнар Хеймарович Лау**, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти, академик, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Владимир Александрович Котельников**, Эстония ССР, Пилва районидаги «Пилва» колхозининг сут соғувчиси **Эне Васильевна Куре** ҳам халқнинг юксак ишончига сазовор бўлдилар.

(ТАСС).

ЙИЛЛИК ПЛАН — МУДДАТИДАН ИЛГАРИ

СССР 50 ЙИЛЛИГИ НОМИДАГИ «ТОШКЕНТ ТРАКТОР ЗАВОДИ» ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1984 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Бирлашма меҳнаткашлари КПСС XXVI съезди қарорларини амалга ошира бориб, 1983 йил план ва социалистик мажбуриятларини барча техник-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича муддатидан илгари бажардилар. Беш йилликнинг уч йилида ишлаб чиқаришни реконструкция қилиш, техник жиҳатдан қайта ускуналаш ва ташкил этишни яхшилаш юзасидан йирик тадбирлар амалга оширилди. Бу пландагидан ташқари 100 та трактор, 50 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар реализация қилиш имконини берди.

КПСС XXVI съезди, КПСС Марказий Комитетининг 1982 йил ноябрь ва 1983 йил июнь Пленумлари қарорларида ҳамда КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Юрий Владимирович Андроповнинг КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленумидаги нутқида қўйилган муҳим вазифаларни ҳал қилиш тракторсозлар коллективи учун кенг фаолият программаси бўлиб қолди.

Бирлашма коллективи коммунистик қурилиш ишига қўшаётган ҳиссасини кўпайтириш, Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олишга интилиб, 1984 йилда зиммасига қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қилади:

Ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этиш даражасини ошириш, иш вақтининг барча кўринишда зое кетишини қисқартириш ҳисобига ишлаб чиқариш ҳажми бўйича план муддатидан илгари — 1984 йилнинг 28 декабригача бажарилади ҳамда пландагидан ташқари 1,5 миллион сўмлик маҳсулот, шу жумладан 50 та трактор ва 50 минг сўмлик эҳтиёт қисмлар тайёрланади, 1,0 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинади. Тузилган шартномаларга мувофиқ маҳсулот 100 процентга етказиб берилиши таъминланади. Тракторлар ишлаб чиқариш 1983 йилдаги даражадан 5,5 процент, халқ истеъмоли товарлари 1,5 баравар ва эҳтиёт қисмлар ишлаб чиқариш 100 минг сўмлик кўпаяди.

Меҳнат унумдорлигининг пландагидан ташқари 1 процент оширилиши, маҳсулот таннархининг қўшимча 0,5 процент камайтирилишига эришилади, асбоб-ускуналар ишининг сменали коэффициенти 1,65 га етказилади, меҳнат сарфиётини камайтириш бўйича топшириқ беш процент ошириб адо этилади. Герметизацияланган кабинали Т28Х4М тракторларини ишлаб чиқаришга тайёргарлик тугалланади ва тўртинчи кварталда кўплаб тайёрланишига йўл қўйилади.

Техник даражаси юқори бўлган ва пахтачилик учун мўлжалланган 100 от кучли тракторларни дастлабки синовдан ўтказиш ишлари тугалланади. Пахта ташишга мўлжалланган, модернизация қилинган автомобиль ярим прицепининг тажриба нусхалари тайёрланади ва улар 1984 йилнинг учинчи кварталида қабул қилиш синови учун ҳавола этилади.

Юксак унум билан ишлаш учун қулай шароитларни вужудга келтириш ва иш вақтининг бекор ўтишини камайтириш мақсадида 200 прогрессив технологик жараёнлар, лонжеронларга ишлов берувчи механизациялашган поток линия, камида 100 дона прогрессив технологик асбоб-ускуналар жорий қилинади.

Ишчиларнинг 85 процентини меҳнатни ташкил этишнинг бригада формаси билан қамраб олинади. Кадрлар қўнимсизлиги 15 процент, иш вақти йўқотилишининг барча кўринишлари 18 процент камайтирилади. 880 иш ўрни аттестациядан ўтказилади.

Прогрессив технологик жараёнларни жорий этиш, ишлаб чиқариш ва меҳнатни ташкил этишни такомиллаштириш, иш ўринларини аттестация қилиш ҳисобига 100 ишчи ўрни қисқаради. Пайвандлаш ишларининг механизация даражаси 92,5 процентга, юк ортиш-тушириш ва транспорт-склад ишларининг механизация даражаси 88,5 процентга етказилади. Бракдан кўриладиган зарар ўтган йилдагига нисбатан 10 процент камайтирилади. Ишчилар ва инженер-техник ходимларнинг техник ижодкорлигини янада ривожлантириш ҳисобига ихтиролар ва рационализаторлик таклифларини жорий этишдан 840 минг сўмлик жамғарма олинади. Ташкилий-техникавий тадбирларни жорий этиш, иқтисодий тежамкорликни кучайтириш ҳисобига 1800 тонна металл прокати, 500 минг киловатт-соат электр энергияси, 450 гигакалорий иссиқлик энергияси, 500 тонна шартли ёқилғи тежалади.

Қурилиш-монтаж ишлари планининг муддатидан илгари — 1984 йилнинг 25 декабрида бажарилиши таъминланади. 3,0 минг квадрат метр саҳнли маиший корпус, 320 ўринли мактабгача ёшдаги болалар муассаси фойдаланишга топширилади, электрофорез усули билан бўяладиган бўяш-қуритиш комплекси 1984 йилнинг июлида ишга туширилади.

Партиянинг меҳнаткашлар фаровонлигини янада ошириш бўйича қўйган вазифаларига мувофиқ бирлашмани социал ривожлантириш планларида назарда тутилган тадбирларнинг бажарилиши таъминланади. Камида 850 нафар янги ишчи тайёрланади, 2 минг нафар ишчи ва 405 нафар инженер-техник ходимнинг малакаси оширилади.

Сирдарё областининг Ильичёв районидаги Г. Титов номли совхозга техникани қишлоқ хўжалик ишларига тайёрлаш ва оммавий-сиёсий ишларни яхшилашда оталик ёрдами кўрсатилади.

Бирлашма ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари 1984 йил — республиканинг юбилей йили планлари ва социалистик мажбуриятларини ва умуман ўн биринчи беш йилликни муваффақиятли бажариш учун бутун куч-ғайратларини сарфлайдилар, мамлакатимизнинг Озиқ-овқат программасини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшадилар.

Ушбу социалистик мажбуриятлар ишлаб чиқариш коллективларининг йиғилишларида муҳокама этилиб, қабул қилинган.

ЯНГИ ЕР ҲОСИЛИ

ОҲАНГАРОН районидаги «Ангрен» совхозининг 5-бўлимида ўн биринчи беш йилликнинг бошида ташландиқ ерлар ўзлаштирилиб, янги боғ барпо этилган эди. Т. Иззатуллаев, бошчилик қилаётган бу янги бригада соҳибкорлари 1983 йилда биринчи марта эл дастурхонига янги боғда етиштирилган сархил меваларни тортиқ қилишди. Давлатга 101 тоннадан зиёд мева, 98,5 тонна узум етказиб берилди.

Бригада соҳибкорлари боғлар ва токзорлар ҳосилдорлигини ошириш учун қишки юмушларни юксак сифатли ўтказмоқдалар.

Т. ШЕРАЛИЕВ.

САЙЛАБ ҚЎЙИЛГАН АКТИВЛАР

Ольга Григорьевна Карповани ишчилар кўп йиллардан бери 14-цех касаба союз комитети раислигига сайлаб келишарди. Ольга Григорьевна айни пайтда цех партия бюроси составига ҳам сайланган. У одамлар билан ишлашни ва оммани олға томон етаклашни билади. Унинг ҳузурига кирган кишилар ҳамиша мамнун бўлиб чиқади.

Ольга Григорьевнанинг ташкилотчилик қобилияти завод партия комитетига ҳам маълум. Партком топшириғи билан у қатор партия йиғилишларини тайёрлаш ва ўтказишда актив иштирок этган. Тайёрлаган масалалари партбюро мажлисларида ишчанлик билан муҳокама қилинган. Кадрлар билан ишлашда ҳам Ольга Григорьевна катта тажриба тўплаган.

Ҳозирги кунда О. Г. Карпова 14-цех партия ташкилоти секретаридир. Завод партия комитети уни партбюро секретарлигига тавсия этиб янглишмади. Ҳозир цех коллективи мусобақанинг олдинги сафларида келяпти.

Корхонада бундай актив коммунистлар оз эмас. Ишлаб чиқаришда ва жамоат ишларида катта тажриба тўплаган ишчилар, мастерлар, цех бошлиқлари партия, касаба союз, комсомол активлари ҳисобланишади. Партия ташкилоти активлари составида ҳозир 240 коммунист бор. Уларнинг барчаси коллектив билдирган юксак ишончни шараф билан оқламоқда. Бу ўринда таниқли токарь Юрий Иванович Степаненко, йиғувчи слесарь Борис Александрович Баканов каби партия активлари номини алоҳида ҳурмат билан тилга олса арзийди. Улар кўп йиллардан бери партбюро секретари сифатида коммунистларни, барча ишчиларни олға томон етаклаб бормоқдалар.

Партия активи состави доимо янгиланиб туради. Кўпгина активларимиз масъул хўжалик ишларига кўтариладилар ёки пенсияга кетадилар. Улар ўрни эса кўз остимизга олиб қўйилган ишчан, тажрибали коммунистлар билан тўлдириб борилади. Завод партия комитети сайлаб қўйиладиган партия активи резервини яратишга муҳим вазифа деб қарамоқда.

ПАРТКОМ ВА КАДРЛАР

Сайлаб қўйиладиган актив резервини танлаш ва тарбиялашда сиёсий маориф системасининг методик совети катта роль ўйнаяпти. Тажрибали партия активлари советга аъзо бўлиб киришган. Улар партиявий иш бўйича ҳар бир резерв кадрга зарур маслаҳатлар ва консультациялар бериш қобилиятига эгадирлар. Бўлажак партия активлари учун махсус лекциялар ташкил қилинмоқда, КПСС Марказий Комитети Пленумлари, партия съездлари материаллари, бошқа хил партиявий ҳужжатларни кенг кўламда ўргатиш йўлга қўйилмоқда.

Шуниси характерлики, қобилиятли, тажрибали пропагандистлар ҳам партиявий резерв кадрлар составига киритилмоқда. Улардан бири коммунист Владимир Михайлович Шмахдир. В. М. Шмах кўп йиллардан бери партия сиёсий маорифи пропагандисти сифатида катта жамоат топшириғини бажариб келмоқда. У ёш коммунистлар мактабида тингловчиларга партия тарихи, партия Программасини чуқур ўргатаяпти. Айни пайтда пропагандист ташкилий-партиявий ишлар билан ҳам коммунистларни атрофлича таништириб боряпти. Эндиликда В. М. Шмах завод бошқармаси техника бўлими партия ташкилотига раҳбарлик қилмоқда.

Завод партия комитети партия резерв кадрлари фикр доирасини кенгайтиришга алоҳида эътибор беряпти. Резерв кадрлар учун махсус темаларда ахборотлар бериб борилади. Партком аъзолари цех, участка коммунистлари билан тез-тез учрашиб, улар ҳузурида сўзга чиқмоқдалар, маҳаллий ҳаётда рўй бераётган янгиликлардан меҳнат коллективларини воқиф этиб бормоқдалар. Бу соҳада «Ташсельмашевец» кўп нусхали газетаси ҳам катта роль ўйнамоқда. Газетада ишчилар, мастерлар, мутахассислар ўз мақолалари билан қатнашиб, партиявий топшириқни қандай бажараётганликлари ҳақида ошкора маълумот бериб бормоқдалар, партиявий ишни янада яхшилаш бўйича қимматли фикрлар билдирмоқдалар.

Ёш коммунистлар, партия аъзолигига кандидатлар билан ишлаш сайлаб қўйиладиган кадрлар етиштиришнинг муҳим резерви ҳисобланади. Кўпгина коммунистлар комсомолда ишлаб чиниқмоқдалар. Улардан бири ёш коммунист Абдурасул Рўзматов кўп йиллар 3-цех комсомол ташкилотига раҳбарлик қилган эди. Ҳозирги кунда эса у цех партия бюросига бошчилик қиляпти. Партия бюроси мажлисларида комсомолда ишлаётган коммунистларнинг ҳисоботлари тез-тез тинглаб борилади. Бундай ҳисоботлар ёш коммунист учун мактаб ролини ўтаяпти.

Энг қобилиятли комсомол ташкилотчилари завод партия комитети эътиборидадир. Бу эътибор ёшларнинг ўсиб улғайишига ижобий таъсир кўрсатяпти. Цех партия ташкилотлари секретарларидан 14 киши комсомолда ишлаб чиниққан коммунистлар эканлигини шу ўринда эслаш жоиз бўлур эди. Айни пайтда касаба союзларида ишлаётган кадрлар ҳам партком эътиборидадир. Актив, обрўли, ишчан касаба союз ходимлари вақти билан партия активи резервига киритилмоқда. Жумладан, Шафқат Файзиев касаба союз ишида бой тажриба тўплаган коммунистлардандир. У бир неча бор завод касаба союз комитети аъзолигига, социалистик мажбуриятни ҳимоя қилиш комиссияси раислигига сайланди. Ҳозир Ш. Файзиев завод партия комитетининг аъзосидир, касаба союз иши устидан назорат ўрнатишда партия комитетига катта ёрдам беряпти.

Завод партия комитети ҳозирги кунда КПСС Марказий Комитети 1983 йил июнь ва декабрь Пленумлари талаблари асосида яна ҳам кенг кўламли ва мураккаб вазифаларни ҳал этишга киришмоқда. Бу соҳада партия ташкилотига сайлаб қўйилган аъзолар зиммасига ҳам каттароқ вазифалар юкланмоқда. Улар ўз ишларини Пленум қарорлари асосида ташкил этиб, ташкилий-партиявий, оммавий-сиёсий ишларни такомиллаштиришда янгидан-янги ютуқларни қўлга киритишга интилмоқдалар.

Р. БЕССОНОВА,
«Ташсельмаш» заводи партия комитети секретарининг ўринбосари.

КОММУНИСТ МАКТУБЛАРИ

ПАРТИЯ ТОПШИРИҒИ

1984 йилда ҳам мўл ҳосил олишни кўзлаган деҳқонларимиз ҳозир қишки тадбирларни қизғин ўтказмоқдалар. Бригадамиз далаларида шудгорлаш, суғориш шохобчаларини тартибга келтириш ишлари авж олиб кетган. Асосий эътибор экин майдонларини маҳаллий ва минерал ўғит билан тўйдиришга, янги ҳосил учун пухта замин ҳозирлашга қаратилган. Автопаркда ҳам иш қизғин. Ишдан бўшаган техника воситалари сифатли ремонтдан чиқариляпти.

Йил бошидан ана шундай пухта ҳозирлик кўриш эвазига коллективимиз доимо зиммаларидаги топшириқларни шараф билан адо этиб келмоқда. Буни ўн биринчи беш йилликнинг дастлабки уч йили мобайнида эришилган ютуқларимиз мисолида ҳам кўриш мумкин.

Ўтган давр мобайнида бригадамиз бўйича пахта ҳосилдорлиги салкам тўққиз центнерга ошди. Айниқса, 1983 йилги натижаларимиз қувончли бўлди. Мавжуд 109 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 45,4 центнердан ҳосил йиғиштириб олдик. Давлатга пландаги 399 тонна ўрнига 495,5 тонна қимматбаҳо хом ашё етказиб бердик. Каноп ҳосилдорлигини эса 198 центнердан 214,2 центнерга етказдик. Бунда коммунист Сулаймон Оқбердиев, Исроил Маханов, Бойсафар Ёрқинбоев сингари механизаторларимизнинг ҳиссалари катта бўлди. Улар йил давомида қишлоқ хўжалиги экинларига юқори агротехника қоидалари асосида ишлов бериш билан бир қаторда кузда ўз агрегатлари билан 100—120 тоннадан пахта тердилар.

Ютуқларимиз замирига жиддийроқ назар ташлайдиган бўлсак, бунда фақатгина бригадамиз коллективининггина эмас, балки ўз сафига 31 коммунистни бирлаштирган участка цех партия ташкилотининг ҳам муносиб улуши борлиги яққол намоён бўлади. Коммунистларимиз ҳар соҳада авангарддирлар. Участкамизда сувчи Раҳмет Аҳмедов, механизатор Араббой Рисқулов, колхозчи Шиннигул Турманова каби тажрибали коммунистлар меҳнат қилишади. Улар ўз вазифаларини ҳалол бажариш билан бирга цех партия ташкилоти томонидан берилаётган топшириқларни ҳам тез ва соз бажармоқдалар. Цех партия ташкилоти коммунистларга берилган топшириқларнинг қандай бажарилаётганини ўз йиғилишларида изчил тинглаб бормоқда, шу асосда зарур чора-тадбирларни белгилаб олмоқда. Ўз навбатида цех партия ташкилоти ҳам колхоз партия комитети олдида вақти-вақти билан ҳисобот бериб турипти.

Ўтган йили кўкламги экин-тикин кампаниясини ўтказиш ва йиғим-терим мавсумида социалистик мусобақани тўғри ташкил этиш юзасидан амалга ошираётган ишларимиз партия комитети мажлисида атрофлича муҳокама қилинди. Шунда ютуқлар билан бир қаторда айрим камчиликларга ҳам йўл қўйганлигимиз маълум бўлди. Тез орада уларга барҳам берилди.

Участка меҳнаткашлари ўртасида оммавий-сиёсий ишларни кенг кўламда олиб бориш, уларни партиямиз Марказий Комитети Пленумлари қарорлари билан мунтазам равишда таништириш коммунистлар активлигини ўстиришга ҳар томонлама ёрдам бераяпти. Кейинги пайтларда ҳар бир колхозчининг меҳнат унумдорлиги анча ўсди, коллектив олдидаги масъулияти кучайди. Бу эса ўз ўрнида участкамиз бўйича қишлоқ хўжалиги экинлари ҳосилдорлигини оширишда муҳим омил бўлди. Деҳқончилик учун нобоп келган ўтган йилда ҳам участка бўйича ҳар гектар ердан 41,3 центнердан пахта, 200 центнердан каноп олиб, хўжаликда биринчилар қаторида маррага етиб келдик.

Партиямиз Марказий Комитетининг декабрь Пленуми материалларида ва КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов нутқи текстида халқ хўжалигини янада ривожлантириш ҳамда мамлакатимиз мудофаа қудратини мустаҳкамлаш юзасидан ниҳоятда муҳим вазифалар кун тартибига қўйилди. Биз коммунистларимизнинг актив ёрдамига таянган ҳолда участка меҳнаткашлари ўртасида Пленум материалларини кенг тарғиб қилмоқдамиз. Шу темада сиёсий машғулотлар ҳам ўтказдик. Уларда 1984 йилда олдимизда турган вазифаларга алоҳида эътибор берилди. Янги йилда белгиланган режаларни амалга оширишда коммунистларимиз яна ҳам активлик кўрсатадилар, деб ишонамиз.

Тожиқул ҲОЛИҚУЛОВ,
Коммунистик районидаги «Ленинский путь» колхози бригада бошлиғи, Ленин номли участка цех партия ташкилотининг секретари.

● ТОШКЕНТ қишлоқ хўжалиги машинасозлиги заводи ишчи-хизматчилари Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартияси ташкил топганлигининг 60 йиллик юбилейига қадар 10 минг дона «зангори кема»лар ишлаб чиқаришга қарор қилдилар. Шуниси диққатга сазоворки, деҳқонларнинг энг яқин кўмакчиларига айланадиган бу техника воситаларининг айрим қисми қардош социалистик республикаларга жўнатилади. Суратда: Болгария Халқ Республикасига жўнатилаётган қишлоқ хўжалиги машиналари.

Р. Шагаев фотоси. (ЎзТАГ).

ПРОПАГАНДИСТЛАР ҲАҚИДА ҲИКОЯЛАР

ЎРГАНАДИ, ЎРГАТАДИ

Кеч соат олти. Сиёсий ўқув ўтказиладиган хонага тингловчилар тўпланиб бўлишди. Улар турли касб эгалари, машғулотга тўғри дала ва фермалардан келишган. Пропогандист Искандар Исмоилов ўтган машғулотга қисқача якун ясаб, тингловчиларга навбатдаги мавзуни эслатди.

— Ўтган гал келишиб олганимиздек, бугун «Коммунистик партия — жамиятни ўзгартирувчи куч» мавзусини ўрганамиз,—деди у. — Бу мавзуга доир адабиётларни аввалги сафар ёзиб олган эдингиз. Қани, суҳбатни ким бошлаб беради?

Бир зум ўртага сукунат чўкди. Бироздан кейин бригада бошлиғи Миржалил Усмонов биринчи бўлиб қўлини кўтарди. У ўтилаётган мавзуга оид дастлабки саволга —«Янги жамият қурилишида Коммунистик партиянинг роли» масаласига тўхталиш ниятида эканлигини айтди. Тингловчи суҳбати давомида К. Маркс, Ф. Энгельс, В. И. Ленининг социалистик жамият қуришда Коммунистик партиянинг роли тўғрисидаги фикрларини келтирди. Бригадир тингловчиларга КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг бу масалага оид мақола ва нутқлари, партия Марказий Комитети июнь (1983 йил) Пленуми қарорларини эслатди. У ўз коллектив хўжаликларини ташкил этиш, колхозни мустаҳкамлаш ва ривожлантиришда партия ташкилоти ўйнаган роль ҳақида ҳам қизиқарли мисоллар келтирди.

— Партиямизнинг бутун тарихи, — дея касбдошининг фикрини қувватлаб давом эттирди бригада бошлиғи, коммунист Саидмат Шарипов, — В. И. Лениннинг «Партия давримизнинг ақл-идроки, шон-шарафи ва виждони» деган сўзлари нақадар ҳақ эканлигини тасдиқлаб турипти. Колхозимизда ҳам коммунист юксак номини шарафлаб келаётганлар кўп. Улардан маккажўхоричилик бригадаси механизатори Ғофур Далаев, бузоқбоқар Дилором Тўлаганова, колхозчилар Бўриниса Эргашева, Зокир Сайфиддинов ва бошқалар меҳнатда шахсий намуна кўрсатиш, жамоат ишларида актив иштирок этиш билан бир қаторда қишлоқ меҳнаткашларимизни план ва олинган мажбуриятларни муваффақиятли бажаришга сафарбар этмоқдалар.

Ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йилида коллектив хўжалигимиз аъзолари давлатга 2116 тонна картошка, 7526 тонна сабзавот, 510 тонна мева, 734 тонна узум ҳамда бошқа деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотлари сотиб, белгиланган планни анча ошириб бажаришларида коммунистларнинг авангардлик роли катта аҳамиятга эга бўлди.

Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган чорвадор Искандар Ҳамидов, сабзавотчилик бригадаси бошлиғи Неъматилла Илҳомов ва бошқа тингловчилар ҳам ўтилаётган мавзуга оид ўз фикрларини ўртага ташладилар.

Пропагандист машғулотни якунлашга шошилмади. У яна бир неча тингловчиларнинг мазкур мавзу ҳақидаги фикрларини диққат билан тинглади, кейин эса тингловчилар эътиборидан четда қолган масалаларга тўхталди. Бу пайтда ҳам Искандар Исмоилов машғулотда иштирок этаётганларга у ёки бу савол билан мурожаат қилиб турар, ҳар бир тингловчи суҳбатда актив иштирок этишига ҳаракат қиларди.

Пропагандист тингловчилар бу мавзуни чуқур эгаллаганликларига ишонч ҳосил қилгандан сўнг уларга келгуси машғулотда ўрганадиган мавзуни эълон қилди. Бунда қайси адабиётлардан фойдаланиш кераклиги, қандай масалаларга эътиборни қаратиш лозимлигини алоҳида таъкидлади.

Ўқув тугагандан кейин ҳам тингловчилар тарқалишга шошилишмасди. Улар пропагандистни даврага олиб, халқаро ҳаёт, ўзларини қизиқтирган бошқа саволлар билан унга мурожаат қилишарди. И. Исмоилов уларнинг саволларига батафсил жавоб берарди. Пропагандистнинг билими пухталиги, кундалик газета ва журналлар билан чуқур танишиб бориши сезилиб турарди.

Искандар Исмоилов Тошкент районидаги С. Раҳимов номли колхоз раисининг маданий-маиший ишлар бўйича ўринбосаридир. У муҳим партиявий топшириқни ҳам бажариб келмоқда. Ҳозир хўжаликдаги марксизм-ленинизм асослари иккинчи ўқув йилида ўрганилаётган мактабда пропагандистлик қилади. Пропагандист сиёсий ўқув тингловчилар билимини оширишга, бу билимлар эса уларга амалий вазифаларни ҳал этишда кўмаклашишига хизмат қилиши учун астойдил интилади. Бунинг учун ҳар бир машғулот қизиқарли, жонли ўтиши чораларини кўради, бирор мавзу ўрганилаётганда уни тингловчиларга қуруқ баён қилиб қўя қолмасдан уларнинг ўзи шу мавзу асосида суҳбат ўтказишга тайёрланиб келишларига ҳаракат қилади. Ҳар бир машғулот, албатта, колхоз аъзолари олдида турган вазифалар билан узвий боғлиқ ҳолда ўтказилади.

— КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми қарорлари колхозимиз аъзолари олдига ҳам катта ва масъулиятли вазифалар қўймоқда, — дейди пропагандист. — Сиёсий ўқув машғулотлари ана шу вазифаларни муваффақиятли ҳал этишга кўмаклашиши керак, деб ҳисоблайман.

Моҳир пропагандист Искандар Исмоилов шу мақсад йўлида қишлоқ меҳнаткашлари сиёсий онгини ошириб бормоқда, уларни Озиқовқат программасини амалга ошириш учун курашга сафарбар этмоқда.

С. МУСАХЎЖАЕВ.

ҚАҲРАМОННИНГ ЛЕКЦИЯСИ

Куни кеча Ангрен шаҳридаги 29/29 сайлов участкасида СССР «Билим» жамиятининг аъзоси, Совет Иттифоқи Қаҳрамони, генерал-майор В. Д. Морозов халқаро аҳвол ҳақида лекция ўқиди. Лекция тингловчиларда катта қизиқиш уйғотди. Лектор сайловчиларнинг қизиқтирган саволларига жавоблар берди.

Ангрен шаҳрида СССР Олий Советига сайловлар тайёргарлик ишлари борган сари актив тус олмоқда. Агитпунктларни жиҳозлаш, турли адабиётлар билан бойитишга катта аҳамият берилмоқда. «Билим» жамияти шаҳар ташкилотининг ходимлари сайлов участкаларида, корхона, ташкилотларига тез-тез бориб туришибди. Улар ёш сайловчилар билан ишлаш бўйича алоҳида лекция ва учрашувлар тематикасини тузиб чиқишган. Ҳозиргача 20 дан ортиқ лекция, 10 дан кўп учрашув ўтказилди.

Б. СОЛИҲОВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР ОЛДИДАН

САЙЛОВЧИЛАР ТАКЛИФИ АСОСИДА

Ўн биринчи беш йилликнинг учинчи йили Бўзсув посёлкаси меҳнат аҳли учун катта ютуқлар, зафарлар йили бўлди. Посёлкани социал-иқтисодий ривожлантириш планлари муваффақиятли бажарилди. Усмон Юсупов номли агросаноат бирлашмасининг посёлка территориясидаги Тимирязев номли ва «Янгиобод» совхозлари коллективлари пландан ташқари бирнеча ўн тонналаб мева, узум ва бошқа ноз-неъмат топширдилар.

— Қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштириш ва давлатга сотиш, СССР Озиқовқат программасини муваффақиятли амалга оширишга муносиб ҳисса қўшиш, эришилаётган ютуқлар посёлка Советининг ўзига берилган ҳуқуқлардан тўла фойдаланиб, муҳим хўжалик вазифаларини дадил ҳал этилаётганлигининг самарасидир,— дейди халқ депутатлари посёлка Советининг раиси А. Сарибеков.

Посёлка Советининг 30 нафар депутати бор. Уларнинг асосий қисми бевосита ишлаб чиқаришда меҳнат қилишмоқда. 16 депутат беш йилликнинг учинчи йили планларини муддатидан анча илгари бажарди. 3 депутат эса беш йиллик топшириғини 3,5 йилда бажариш мажбуриятини олган. Бир депутат ўн биринчи беш йилликда икки беш йиллик топшириғини бажаришга аҳд қилган.

Маҳаллий Советларга бўлиб ўтган сайловлар арафасида 30 та наказ тушган эди. Посёлка Совети ижроия комитетининг сайловчилар наказларини ўз вақтида бажарилишини таъминлаш борасида олиб бораётган ишлари туфайли ҳозир наказларнинг 80 процентдан ортиғи адо этилди. Сайловчиларнинг ҳохиш-иродаси, таклифлари билан мактабгача тарбия ва даволаш муассасаларининг иши анча яхшиланди. Катта ободончилик ишлари бажарилди. Янги йўллар қуриш, мавжудларини ремонт қилишга 30 минг сўмдан ортиқ маблағ сарф қилинди. Айниқса аҳолининг уй-жойга бўлган эҳтиёжларини қондиришга катта эътибор берилди. Кейинги икки йил ичида ҳар бири 16 хонадонлик иккита уй ва ҳар бирида иккитадан оила яшайдиган тўртта коттедж қуриб, фойдаланишга топширилди.

Посёлка Совети ижроия комитети ободонлаштириш, посёлканинг санитария ҳолатини яхшилаш, савдо хизматини намунали ташкил этиш юзасидан депутатлар томонидан билдирилган истаклар, таклиф ва мулоҳазаларни алоҳида ҳисобга олиб умумлаштирмоқда ва тадбирлар тузиб амалга оширмоқда.

Доимий комиссиялар белгиланган план асосида иш олиб бормоқдалар. Бу жиҳатдан план-бюджет ва қишлоқ хўжалиги доимий комиссияларининг иши диққатга сазовордир. Посёлка Совети доимий комиссиялари мажлисларида 50 га яқин масала кўриб чиқилди. Доимий комиссиялар томонидан ижроия комитет йиғилишларига 35 масала тайёрланди. Посёлка Советининг сессияларида доимий комиссияларнинг ҳисоботлари эшитиб борилмоқда.

Посёлка Совети ёрдамчи шахсий хўжаликларни ривожлантириш, шунингдек, барча ресурслардан тўғри фойдаланиш масалаларига эътиборни кучайтирмоқда. Ҳозир хонадонларда 550 бош қорамол, 500 бошдан ортиқ қўй-эчки, кўплаб парранда боқиляпти.

Посёлка Совети ижроия комитети депутатлар постлари билан ишлашни яхшилашга ҳам алоҳида диққат ва эътибор билан қарамоқда. Ҳозир совхозлар ва «Янгийўл» бройлер паррандачилик фабрикасида 7 та депутатлик пости фаолият кўрсатмоқда. Бу постлар сайловчиларнинг наказлари қандай бажарилаётганини назорат қилиб бормоқда. «Янгийўл» бройлер паррандачилик фабрикасидаги депутатлик пости айниқса, ишни намунали ташкил этяпти. Яқинда ана шу депутатлик пости томонидан текширувлар ўтказилганида ишчилар посёлкасини ичимлик сув билан таъминлаш, уйларни иситишдаги камчиликлар аниқланди. Текширувдан сўнг йиғилиш ўтказилиб муҳокама қилинди. Юз берган нуқсонларни бартараф этиш юзасидан тадбирлар белгиланди ва уларнинг ижроси қатъий назорат остига олинди.

1984 йилда посёлка Совети олдида катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Мева, сабзавот, узум, гўшт, тухум ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотишни янада кўпайтириш режалари тузилмоқда. Посёлкани капитал маданий ривожлантириш йўлида бир қатор тадбирлар амалга оширилмоқда. Посёлка Совети депутатлари, доимий комиссиялар бу вазифаларни муваффақиятли ҳал этиш учун бутун куч ва ғайратларини ишга солмоқдалар.

М. ПЕЙСЕНОВ,
Янгийўл райони.

ГАЗЕТА САҲИФАЛАРИДА

МИНГИНЧИ СОН ЧИҚДИ

Чорвоқ гидроэлектростанцияси қурилиш партия комитети, маъмурияти, касаба союз ва комсомол комитетлари органи **«Огни Чарвака»** газетасининг мингинчи сони босмадан чиқди.

Газета Чорвоқ ГЭСи қурилиши янги бошланган кезларда ташкил этилган эди. Унинг биринчи сони 1964 йил 8 мартда ўқувчилар қўлига бориб тегди. Ўшандан бери газета ўз ўқувчилари билан минг бор юз кўришди. Чорвоқ, Хўжакент, Ғазалкент ГЭСлари қурилишидан ёзилган ранг-баранг мақолалар газета саҳифаларида мунтазам ёритиб борилди.

Ҳозирги кунда газета КПСС XXVI съезди, Ўзбекистон Компартияси XX съезди қарорларини амалга ошириш йўлида «Чарвакгэсстрой» бинокорлари бажараётган улкан бунёдкорлик ишлари ҳақида мунтазам ҳикоя қилиб келяпти. Мингинчи сондан ҳам бир қатор қизиқарли мақолалар ўрин олган. 4-қурилиш бошқармаси бошлиғи Т. Аширбоев, 1-қурилиш бошқармаси прораби М. Деҳқонбоев, 6-боғча мудираси Э. Амосова ва бошқа ўртоқларнинг мақолаларида шу кун қаҳрамонлари мадҳ этилган.

Газетанинг мингинчи сони чиқиши муносабати билан йўлланган табриклар ҳам саҳифалардан ўрин олган.

МЕНГА СЎЗ БЕРИНГ

«Менга сўз беринг!» — Бўстонлиқ район **«Коммунизм учун»** газетасининг махсус сиёсий кун саҳифаси шундай деб номланган. Унда газетхонларни қизиқтираётган масалалар бўйича қизиқарли суҳбатлар, фикр-мулоҳазалар эълон қилиб бориляпти.

Дастлабки саҳифада Хўжакент ихтисослашган йўл-ремонт қурилиш бошқармаси бошлиғи Э. Сотиболдиев, Барраж маиший хизмат уйи мастери Г. Қазиева, Улуғ Ватан уруши инвалиди Х. Муталов, 12-мактаб партия ташкилоти секретари Х. Холматов ва бошқа ўртоқлар меҳнат коллективларини сиёсий жиҳатдан тарбиялашда тўпланган тажрибалар ҳақида фикр юритганлар.

Суҳбатга газетхонларни кенг жалб этиш мақсадида бир қатор саволлар ўртага ташланган. Жумладан, уларда актив ҳаётий позицияси, эътиқод тўғрисидаги тушунчаларга газетхон муносабати сўралган. Редакциянинг бу иш услуби бир томондан хатлар оқимини кўпайтирса, иккинчи томондан газетхонлар активлигини ўстиришга ёрдам бераяпти.

«ТЕХНОЛОГ»ДА УЧРАШУВ

СССР Олий Советига сайловларга тайёргарлик қизғин тус олган шу кунларда ёш сайловчилар клублари ҳам актив фаолият кўрсатмоқда. Бу ерга ташриф буюраётган ёшларнинг аксарияти халқ ишончига сазовор бўлган номзодлар учун илк бор овоз беради.

Яқинда пойтахтимизнинг Киров район комсомол комитети ҳузуридаги ёш сайловчилар клуби «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасида учрашув ташкил этди. Учрашувда район партия комитетининг иккинчи секретари А. М. Сергеев, район ижроия комитетининг раиси Ж. М. Жонибеков, Тошкент шаҳар ижроия комитети ички ишлар бошқармасининг бошлиғи И. Ғ. Сатторов, автомобиль транспорти ва қишлоқ хўжалиги машинасозлиги ходимлари касаба союзлари Тошкент область комитетининг раиси Л. Завьялов ўртоқлар сайловдан-сайловгача ўтган давр ичида мамлакатимизда рўй берган буюк ўзгаришлар, партия ва ҳукуматимизнинг ташқи ва ички сиёсати ҳамда район меҳнат аҳлининг турли жабҳаларда ҳалол меҳнат қилиб Ватанимиз қудратини мустаҳкамлашга муносиб ҳисса қўшаётганликлари ҳақида сўзладилар.

Ёшлар даврасига таклиф этилган меҳнат ветеранлари — 601-сайлов округи сайлов комиссиясининг раиси, Тошмуҳамедов номли Тошкент грампластинкалар заводи ишчиси, Халқлар дўстлиги ордени соҳибаси Е. П. Маслова, «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаси ишчиси, Меҳнат Қизил Байроқ орденли В. И. Черняевскийлар кекса авлод вакилларининг жанговар анъаналари ҳақида сўзлаб бердилар.

Учрашув қатнашчилари 117-Тошкент —Октябрь сайлов округи ҳамда 601-Тошкент—Киров сайлов округларидан СССР Олий Советига депутатликка кўрсатилган Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари И. Б. Усмонхўжаев ва В. П. Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори В. Н. Сивец номзодларини якдиллик билан қўллаб-қувватладилар.

Д. ҚОДИРОВА.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАКТАБНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ ЛОЙИҲАСИ МУҲОКАМАДА

● КПСС Марказий Комитетининг мактабни ислоҳ қилиш тўғрисидаги лойиҳасида ўқувчиларни эстетик тарбиялашга катта эътибор берилган. Бу борада Тошкент шаҳридаги 25-музика мактаби ҳамда Глиэр номли республика музика мактаб-интернатида самарали ишлар қилиняпти. Суратларда: (чапдан ўнгга) 25-музика мактабининг ўқитувчиси А. Саидкаримов ўқувчилар билан навбатдаги машғулот пайтида; Глиэр номли мактабда ўтган республика кўрик-конкурсининг энг ёш қатнашчиси Ойгул Нодирова ўз дипломини 10-синф ўқувчиси Шаҳло Рўзиевага кўрсатмоқда.

В. Кириллов ва А. Рисқиев фотолари.

АСОСИЙ ВАЗИФА— МЕҲНАТГА ТАЙЁРЛАШ

Биз ҳунар-техника таълими тармоғининг ходимлари партиямиз Марказий Комитетининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари» лойиҳасини мамнуният билан кутиб олдик. Чунки унинг ҳар бир сатри ёш авлодга бўлган ғамхўрлик руҳи билан суғорилган. Маълумки, ривожланган социализмнинг ҳозирги босқичида йигит-қизларни меҳнатга тайёрлаш асосий вазифа бўлиб қолмоқда. Буни областимизнинг ҳунар-техника ва техника билим юртларида амалга оширилаётган ишлардан ҳам билса бўлади. Ўнинчи беш йилликда халқ хўжалигининг турли соҳаларига ҳунар даргоҳларида касб ўрганган 41 минг нафарга яқин ёш ишчи кадрлар етказиб берилди. Собиқ талабаларимизнинг кўплари бугунги кунда «Ангреншахтострой», «Алмаликсвинецстрой», «Чирчиксельмаш» ва 160-қурилиш трестларида меҳнат қилмоқдалар. 1982—83 ўқув йилида жойлардаги 59 та билим юртини, жумладан 22 та қишлоқ ҳунар-техника билим юртини 80 та мутахассислик бўйича 17 минг талаба муваффақиятли туғаллади. Шулардан 5330 киши қишлоқ хўжалиги соҳасида ишлаш учун йўлланма олди.

Биз бундай ютуқларга билим юртларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш, оталиқ корхоналар, хўжаликлар ва ота-оналар билан ҳамкорликни яхшилаш туфайли эришдик.

Юқорида келтирилган рақамлар биз учун чегара бўлмаслиги мумкин эди. Лекин контингент жамлашдаги қийинчиликлар ишимизни жадал олдинга босиб кетишига тўсқинлик қилиб қолмоқда. Шу пайтгача кўпчилик ота-оналар ҳунар-техника билим юртларининг моҳиятини тўла тушуниб етмаяптилар. Ваҳоланки, халқимизда «Ҳунар-ҳунардан унар» деган нақл бор. Бунинг мазмуни: ҳунарлининг меҳнати баракали, дастурхони тўкин, рўзғори бут, обрўси юқори бўлади деган сўздир. Номлари бугун республикага, ҳатто мамлакатимизга машҳур бўлган пахтакорлар Адолат Рўзиматова, Энвер Алиев ва бошқа меҳнат кишилари билим ҳамда касбни ҳунар-техника мактабларида эгаллаганлар. Лекин шунга қарамасдан областимизда ҳунар-техника мактабларига ёшлар унчалик шошилмаяптилар. Бунинг боиси кейинги йилларда мактабларда яхши ўқимаган, давомати паст болаларни ҳунар масканларига йўллаш одат тусига кириб қолганлигида. Билим юртларига асосан қийин тарбияланувчи болалар тўпланиб қолиб, таълим-тарбия ишларини олиб бориш мушкуллашяпти. Эндиликда КПСС Марказий Комитети бундай практикага чек қўйди. Мактаблардан ҳунар-техника билим юртига йўл оладиган ёшларнинг билими ҳам, интизоми ҳам яхши бўлиши, танлаган касбига астойдил меҳр қўйиши зарурлигини таъкидлади.

Партия тўлиқсиз ўрта мактабда «V—IX» синфларда ўспиринларга умумий меҳнат таълимини бериш вазифаси ҳал этилади деб белгилади. Эндиликда мактаблар янги талаблар асосида ишлай бошлайдилар. Уларда болаларнинг касб танлашини осонлаштирувчи шароитлар яратилади. Демак, 9-синфни битириб, ҳунар эгаллашга жазм қилган ёшлар билим ва малакаси сифат жиҳатидан анча яхшиланган бўлади. Бу эса ҳунар-техника билим юртларида таълим олиш ва касб эгаллашни енгиллаштиради.

Ўрта ҳунар-техника билим юртларига кирадиган 9-синфни битирувчиларнинг кўпайиб, сифати яхшиланиши сари қўйиладиган қадамни биз шу соҳага партия кўрсатаётган бекиёс ғамхўрликнинг ёрқин тимсоли деб биламиз.

Ислоҳда қайд этилишича, ўрта умумий ва ҳунар мактаби, умумий таълим мактабининг 10—11 синфларини, ҳунар-техника билим юртларини, ўрта махсус билим юртларини ўз ичига олади. У ёшларга умумий ўрта ва ҳунар таълими берилишини, меҳнат ва ҳунар ўргатишни таъминлайди.

Лойиҳада белгиланган бу қоидаларни амалга ошириш, ҳунар-техника таълими ходимларидан юксак масъулият талаб қилади. Чунки, биз халқ хўжалигига малакали ишчи тайёрлабгина қолмай, ўрта маълумотли, мустақил фикрлай оладиган, маънавий ва ахлоқий баркамол, ўзининг интернационал бурчини, оталаримизнинг жанговар ва меҳнат анъаналарини яхши тушунган ёшларни етказиб беришимиз лозим. Бу эса ўз навбатида аввало таълим берувчиларнинг ана шундай фазилатларга эга бўлишини тақозо этади. Афсуски, айрим билим юртларимизда ана шундай мураббий кадрлар етишмайди. Биз айниқса, мастерларнинг билим ва ғоявий-сиёсий малакасини ошириш борасида кўп ишлар қилишимиз керак. Бунинг учун имкониятларимиз етарли. Областимиз ҳунар-масканларида жуда кўп йиллардан бери ёш авлодни ўқитиб, унга касб ўргатиб, меҳнатда обрў орттирган А. Ахролов, Қ. Абдурасулов, В. Коротун, Н. Полковникова, Л. Михееваларнинг тажрибалари оммалаштиришга арзигулик.

Мактабни ислоҳ қилиш ҳақидаги ҳужжат ҳаётини болаларга билим бериш ва ҳунар ўргатиш билан боғлаган ҳар бир кишидан зўр уюшқоқлик кўрсатиб ишлашни талаб қилади. Айни пайтда партия ва совет ташкилотлари, маориф, ҳунар-техника таълими органларига ҳам талабчанлик кучаймоқда. Шундай экан, ҳунар-техника билим юртлари талабалари программада белгиланган ҳамма назарий ва амалий машғулотларни тўла ўзлаштиришларига эришиш керак. Бунинг учун эса ҳунар-техника билим юртлари ўқувчиларини юқори партия, совет ташкилотларининг кўрсатмасисиз, хоҳлаган пайтида дала ишларига жалб этавериш, уларга фақат беминнат дастёрлар сифатида қараш ҳолларига чек қўйиш керак. Айрим пайтда «раис айтди», «бригадир илтимос қилди», «директор буюрди», деган гаплар билан болаларни керак бўлса бўлмаса дала ишларига жалб этиш ҳоллари ҳамон учраб турибди. Бизнингча, талаба маълум бир касбни хотиржам, пухта, зўр иштиёқ билан ўргансин. Шунда унинг ўзи танлаган ҳунарга меҳри ортади, келгусида ишида самара ҳам бўлади.

Раҳбар органлар эътиборини кучайтиришлари керак бўлган яна бир муҳим масала бор. Бу ҳам бўлса, билим юртлари моддий базаларини мустаҳкамлашдир. Эндиликда у ёки бу корхона ажратадиган эски дастгоҳлар, яроқсиз деб топилган ускуналар, ремонтталаб тракторлар билан малакали ишчилар тайёрлаб бўлмайди. Бўлажак ишчилар автомат станокларда, такомиллашган газ қурилмаларида, ниҳоятда мураккаб машиналарда ишлайдилар. Шуни ҳисобга олиб, ҳунар-техника билим юртларининг устахоналари, ўқув машғулот майдонлари, ўзига хос цех ва участкалари энг замонавий техника ва ускуналар билан жиҳозланиши керак. Болаларга касбни пухта билган, ахлоқ-одоби жиҳатидан бошқаларга намуна бўладиган, мураббийлик меҳрига тўлиқ кишилар устозлик қилишлари лозим.

Лойиҳада умумий таълим ва ҳунар мактабининг ишини яхшилаш мақсадида, уни битириб чиқувчилар учун олий ўқув юртларига киришнинг янги-янги имкониятлари очилиши ҳақидаги қоидалар катта аҳамият касб этади. Аммо, шу фикрларни янада конкретлаштириш керак. Масалан, билим юртларини аъло баҳолар билан битирган, малакали ишчи разрядига эга бўлган ёшлар ишлаб чиқаришда икки ва ундан кўпроқ йил ишлаб берган бўлса, уни олий ўқув юртига имтиёзли равишда қабул қилиш гарантияланса яхши бўларди. Чунки, бундай талабалар орасидан яхшигина ишлаб чиқариш ташкилотчилари, раҳбарлар, инженерлар етишиши мумкин. Ҳунар-техника таълими талабалари учун олий ўқув юртларида сиртдан ўқиш кўламини кенгайтириш ҳам керак. Бу фикрларни алоҳида таъкидлаётганимизнинг сабаби келгусида шундай машиналар яратиладики, уларни фақат ишчи-инженерларгина бошқариши мумкин бўлади.

Умуман лойиҳани кунт билан ўқиган киши 1986 йилдан бошлаб ўтказиладиган ислоҳотнинг мақсадлари юксак эканлигига тўла ишонч ҳосил қилади. Унинг мазмуни ёш авлодни актив ҳаётга, жўшқин меҳнатга ва самарали фаолиятга тайёрлаш руҳи билан суғорилган.

О. МУСАЕВ,
область ҳунар-техника таълими бошқармасининг бошлиғи.

БИЗНИНГЧА...

МАЪЛУМКИ, ҳали малакали педагогларга ёлчимаётган қишлоқларимиз кўп. Чунки аксарият ёшлар олий ўқув юртларини битиргач марказда қолишга интилмоқдалар. Шу муносабат билан лойиҳанинг 31-бандидаги «Педагогика ўқув юртларига мактабларнинг ва ўрта ҳунар-техника билим юртларининг педагогика советлари, меҳнат коллективлари, халқ маорифи органлари тавсиялари билан студентлар қабул қилиш одат тусига киритилсин» жумлаларидан кейин: бунда айниқса, ўқитувчи кадрларга катта эҳтиёж сезаётган марказдан олисдаги шаҳарлар ва районлар алоҳида ҳисобга олинсин. Жойлардан келиб ўқишни битирган ёшларнинг тавсиянома олган шаҳар ва районларига бориб ишлашлари қатъий қилиб қўйилсин, деган фикрни қўшиб қўйишни таклиф қиламан.

М. АФЗАЛОВ,
педагог.

* * *

МАКТАБНИ ислоҳ қилиш ҳақидаги лойиҳада ўқитувчилар, тарбиячилар, ишлаб чиқариш таълими мастерларининг, халқ маорифи методистлари ва бошқа ходимларнинг иш ҳақини ошириш ҳақида гап боради. Менимча шу қоидага аниқлик киритиб, маошнинг неча процент ортишини конкрет кўрсатиш керак. Бу эса педагоглик касбини танловчи кишиларга эртанги меҳнат фаолиятлари ҳақида батафсилроқ тасаввур беради.

Ж. ВАЛИЕВА,
студент.

КОЛХОЗЛАРДА ҲИСОБОТ ЙИҒИЛИШЛАРИ

СОФ ДАРОМАД— 1.069 МИНГ СЎМ

СВЕРДЛОВ номли колхоз Пискент районидаги кўп тармоқли йирик хўжаликлардан бири. Хўжалик меҳнаткашлари мураккаб об-ҳаво шароитига қарамай, ўтган йилни қувончли ютуқлар билан якунладилар.

Пахтачилик колхозда етакчи тармоқ ҳисобланади. 1850 гектар майдоннинг ҳар гектаридан планда белгиланган 30,6 центнер ўрнига 36,7 центнердан, жами 6790 тонна ҳосил йиғиб-териб олинди. Давлатга пландан ташқари 1130 тонна «оқ олтин» сотилди.

Яҳёхон Орифхонов, Ўринбой Холматов, Жуман Деҳқонов, Малик Ражабов, Нормирза Холматов, Ражаб Соатов, Ваҳоб Норинбоев ва Тоштемир Акбаров ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳосилдорлик 40—45 центнерни ташкил этди. Хўжаликдаги 30 та пахтачилик бригадасининг ҳаммаси пахта тайёрлаш халқ хўжалиги планини тўла ва ошириб адо этди. Шу жумладан 15 та бригада зиммага олинган социалистик мажбуриятни шараф билан бажарди.

Мўл ҳосил етиштириш учун курашда барча колхозчилар актив фаолият кўрсатдилар. Ҳар бир туп ғўзанинг яйраб ўсишини таъминлашда Б. Болтаев, М. Исохўжаев, Х. Барҳанов, С. Турғунов каби миришкорларнинг ҳиссаси салмоқли бўлди. Улар культивация қилинган майдонда тупроғи қизиши билан экинни чанқатиб қўймай, оби-тобида суғоришга алоҳида эътибор бердилар. Юқори сифатли культивация қилинган, ўз вақтида озиқлантирилган ва қондириб суғорилган ғўза тупларида мажбуриятни қоплайдиган даражада ҳосил етиштирилди.

Етиштирилган мўл ҳосилни йиғиштириб олишда дала гвардиячилари алоҳида хизмат кўрсатдилар. С. Хидиров, М. Турғунов, Ж. Мўминов, Ж. Юнусов, А. Ҳошимов ва Ш. Абдураҳмонов каби «зангори кема» капитанларининг ҳар бири ўз агрегатлари бункеридан 100—120 тоннадан «оқ олтин» тўкиб хирмонга барака киритдилар.

Г. Соатова, К. Нишонова, Х. Деҳқонова, К. Тожибоева каби кўпмингкилограммчиларнинг фидокорона меҳнатлари ҳам алоҳида таҳсинга лойиқ. Улар ҳар куни 150—180 килограммдан пахта териб, зафар маррасини яқинлаштиришга муносиб улуш қўшдилар. Бу чевар теримчиларнинг ҳар бири мавсумда хирмонга тўккан жавоҳир 10—12 тоннани ташкил этди.

Чорвачиликни ривожлантириш борасида эришилган муваффақиятлар ҳам қувонарли бўлди. Хўжалик чорвадорлари 132 ўрнига 180,4 тонна гўшт, 980 ўрнига 1211 тонна сут, 120 ўрнига 200 минг дона тухум етиштирдилар. 1983 йилда 1982 йилдагига нисбатан гўшт тайёрлашда 10,5 процент, сут тайёрлашда 7 процент, тухум тайёрлашда 25 процент ўсишга эришилди.

Хўжалик сут-товар фермасида меҳнат қилаётган 20 соғувчининг ҳаммаси ҳар бир сигирдан 4143—4319 килограммдан сут соғиб олди. Зарифа Нишонбоева, Карима Ерматова, Фарида Пардаева, Маҳбуба Жамоатовалар эса ўзларига бириктирилган сигирлар маҳсулдорлигини 4319 килограммга етказдилар.

Гўшт, сут етиштиришни кўпайтиришда Исмат Рисбоев, Каромат Рисбоева каби бузоқбоқарлар. Сайфиддин Аббосхонов ва Қўчқор Жамоатов каби молбоқарларнинг салмоқли ҳиссалари бор.

Чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш озуқа базасининг мустаҳкамлигига кўп жиҳатдан боғлиқ. Буни ҳисобга олган ем-хашак бригадаси аъзолари озуқа экинларини сифатли парвариш қилиб, ҳар гектар майдондан 222 центнердан беда пичани ва 501 центнердан кўкпоя йиғиб олишга муваффақ бўлдилар. Дон учун экилган маккажўхорининг ҳар гектаридан 70 центнердан ҳосил йиғиб олиниб, 2245 тонна дон тайёрланди. Т. Акбаров, А. Ортиқов, Ж. Деҳқонов бошлиқ бригадаларда маккажўхори ҳосилдорлиги 90—102 центнерни ташкил этди.

Деҳқончилик ва чорвачилик соҳаларида салмоқли натижаларга эришилганлиги учун даромад ҳам қувонарли бўлди. Бу кўрсаткич пландаги 3.955 минг сўм ўрнига 5.439 минг сўмни ташкил этди. Шу жумладан, пахтачиликдан 4.139 минг сўм, чорвачиликдан 873 минг сўм, картошкачиликдан 187 минг сўм даромад қилинди.

Соф фойда 985 минг сўм ўрнига 1.069 минг сўмни, рентабеллик 25 процентни ташкил этди.

Даромадга қараб буромад деганларидек, пахтачиликда меҳнат қилган ҳар бир колхозчи йиллик даромаднинг бир сўмига колхоз бўйича ўртача 80 тийиндан қўшимча ҳақ оладиган бўлди. Пахтадан юқори ҳосил етиштирган бригадаларда эса бу кўрсаткич янада юқори. Масалан, Нормирза Холматов бошлиқ бригадада йиллик даромаднинг ҳар бир сўмига 1 сўм 60 тийиндан қўшимча ҳақ тўланди. Бу йил давомида 2,5 минг сўм даромад қилган колхозчи қўшимча равишда 4 минг сўм миқдорида иш ҳақи олади, демакдир.

Йиллик даромаднинг ҳар бир сўмига тўланадиган қўшимча ҳақ Аваз Отақўзиев бошлиқ бригадада 1 сўм 20 тийинни, Абдувоҳид Ортиқов, Ваҳоб Норинбоев, Яхёхон Орифхонов, Ўринбой Холматов раҳбарлик қилган бригадаларда 1 сўмни ташкил этди.

Даромад ортгани сари маданий-маиший соҳаларга кўплаб маблағ сарфлаш имконияти туғилмоқда. Ўтган йили колхоз территориясидаги А. Қодирий номли, М. Горький номли ва Куйбишев номли мактабларга қўшимча синф хоналари қуриб берилди. Бу йил бошланган ҳаммом қурилишини ниҳоясига етказиш, 280 ўринли болалар боғчаси қурилишини бошлаш, хўжаликнинг Шверник номли, Қўштепа ва Коровул участкаларида чойхона ва ёзги кинотеатр қуриш кўзда тутилмоқда.

Бироқ, хўжалик бўйича пахта ялпи ҳосилининг 54 проценти ёки 3666 тоннаси 1-, 2-сортларга қабул қилинди, холос. Бунинг устига пилла тайёрлаш йиллик планини бажарилмай қолди.

Агар свердловликлар 3-, 4-сортларга топширилган пахта миқдорини камайтирганларида, барча пахтачилик бригадалари зиммага олинган социалистик мажбуриятларини уддалаганларида, пилла тайёрлаш планининг тўла адо этилишини таъминлаганларида даромад бундан ҳам юқори бўлар эди.

Колхоз ҳисобот йиғилишида доклад қилган правление раиси М. Авазов, шунингдек, муҳокамада сўзга чиққан нотиқлар ютуқларни тилга олиш билан бирга эътибордан четда қолаётган резерв ва имкониятларни кўрсатиб ўтдилар.

Ҳисобот йиғилишида янги йил режалари белгилаб олинди. 1984 йилда пахта ҳосилдорлигини 40 центнердан ошириб, давлатга 7500 тонна «оқ олтин» сотиш мажбурияти қабул қилинди.

Сўнгра йиғилишда ветеран ва ишлаб чиқариш илғорлари бўлган 37 колхозчига «Хизмат кўрсатган колхозчи» унвони берилди, уларга кўкракка тақиладиган нишон ва гувоҳномалар тақдим этилди. 64 нафар илғор колхозчига турли қимматбаҳо совғалар, шу жумладан 17 кишига гилам ва полос мукофотга берилди.

М. САМАДОВ.

ЧОРВАМИЗ ЖОНКУЯРЛАРИ

МЕҲНАТИДАН ТОПДИ

ИНСОН учун ўз меҳнати нашидасини суриш қанчалик завқли! Касбини эъзозлаган, унинг машаққатига чидаб, қийинчиликларни мардонавор енгиб ўта олганларгина бу бахтга муяссар бўладилар. Бундай кишиларни эл-юрт шарафлайди.

Карим Маражонов ҳам ана шундайлардан бири. Мана, 43 йилдирки, у Коммунистик районидаги «Правда» колхозида молбоқар бўлиб ишлайди. Ҳалол меҳнати туфайли кўпчиликнинг иззат-ҳурматига сазовор бўлди. Хўжалик чорвадорлари қўлга киритаётган ютуқларга у ўзининг муносиб улушини қўшмоқда.

Бу касб унга ота мерос ҳисобланади. Меҳнат унга бахт келтирди. Пиру-бадавлат ҳаёт кечирмоқда. Умр йўлдоши Ҳисоб ая Солиҳова билан 13 фарзандни тарбиялаб вояга етказишмоқда. Олим отаси изидан бормоқда. Ҳозир у Карим ака билан ёнма-ён меҳнат қиляпти.

Айни кунларда Карим ака ўзига бириктирилган 130 бош соғин сигирни қишловдан муваффақиятли олиб чиқиш учун курашмоқда.

Карим аканинг меҳнатлари партия ва ҳукуматимиз томонидан муносиб баҳоланди. У узоқ йиллик самарали меҳнати учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва медаллар билан тақдирланган.

З. ТОЖИБОЕВ.

ЖАҲОН ЯНГИЛИКЛАРИ

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

● БУДАПЕШТ. Бу йил Совет Иттифоқи билан Венгрия ўртасидаги товар обороти ўтган йилдагига нисбатан 7,4 процент ўсади. Умуман икки томонлама савдо-сотиқ ҳажми 8 миллиард сўмликдан ошади.

ВХРнинг Совет Иттифоқи ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган бошқа мамлакатлар билан иқтисодий ва илмий-техникавий алоқалари Венгрия халқ хўжалигини ривожлантириш учун ҳал қилувчи аҳамиятга эгадир, деди ТАСС мухбири билан суҳбатда ВСИП Марказий Комитети иқтисодий сиёсат бўлимининг мудири Л. Баллаи. Бундай алоқалар социалистик Венгрияни ҳар томонлама ривожлантиришни, маҳсулотни қардош мамлакатлар бозорларида барқарор реализация қилиш имкониятини таъминлайди. Қардош социалистик мамлакатлар билан ҳамкорлик бундан буён ҳам Венгрия олдида турган энг муҳим иқтисодий вазифаларни ҳал этиш учун мустаҳкам негиз бўлади, деди Л. Баллаи.

● САН-ФРАНЦИСКО. Америка маъмурлари Вашингтон маъмурияти амалга ошираётган зўр бериб қуролланиш пойгасига қарши оммавий ҳаракат қатнашчиларига нисбатан репрессияни кучайтирмоқдалар. Калифорния штатидаги Ливермор шаҳрининг муниципал суди АҚШда ядро қуролининг янги турларини ишлаб чиқиш билан шуғулланадиган асосий марказлардан бири бўлган Ливермор лабораторияси биноси олдида ўтказилган урушга қарши намойиш қатнашчиларидан катта бир группасини турли жазоларга, жумладан қамоқ жазосига ҳукм қилди.

Тинчлик учун курашчилар судда гапириб, маъмурлар уларнинг бўйнига қўйган айбни рад этишларини айтдилар. Суд йўли билан бериладиган навбатдаги жазо урушга қарши ҳаракатларнинг ўсиб бораётган тўлқинини тўхтата олмайди, дейишди улар.

● БРАЗИЛИА. Рио-де-Жанейродаги Уругвай консулхонаси биноси олдида халқнинг демократия ва озодлик учун ўсиб бораётган курашини бостиришга интилаётган Уругвай ҳарбий режимининг жабр-зулмига қарши норозилик намойиши бўлиб ўтди. Намойишда уругвайлик муҳожирлар, Бразилиядаги бир қанча сиёсий партиялар, касаба союзлар, студентлар ташкилотларининг вакиллари иштирок этдилар. Намойишчилар консулхона вакилига талабнома топширдилар. Унда Уругвайда жабр-зулмга чек қўйилиши, барча сиёсий маҳбуслар дарҳол озод қилинишни талаб этилади.

● ДЕҲЛИ. Ҳиндистон савдо ва саноат палаталари федерациясининг ташаббуси билан бу ерда ўтказилаётган семинарда Совет-Ҳиндистон иқтисодий ҳамкорлигини янада ривожлантириш масалалари муҳокама этилмоқда. Ҳиндистонда, деди семинарда сўзга чиққан федерация раиси А. К. Жейн, Совет Иттифоқининг кўмагида илғор совет технологиясидан фойдаланиб қарийб юзта саноат объекти барпо этилди.

● КОТОНУ. Бенин халқи каби Юқори Вольта халқи ҳам ўз тақдирини ўзи ҳал этиш ҳуқуқига эга бўлиш учун революцион кураш йўлига ўтди, деди дўстона амалий визит билан бу ерга келган миллий революция кенгашининг раиси, Вольта давлатининг бошлиғи Томас Санкара.

Бошқа халқлар озодлик курашининг тажрибаси, деди Т. Санкара, вольталиклар учун катта аҳамиятга эгадир. У империализмга қарши курашаётган мамлакатлар ўртасида ўзаро бир-бирини қўллаб-қувватлаш муносабатларини ривожлантириш ва мустаҳкамлаш зарурлигини айтди.

(ТАСС).

● НИКАРАГУА. Сандиночи халқ армияси АҚШ Марказий разведка бошқармасининг мамлакатга юбораётган ёлланма тўдаларига қарши курашда янги-янги ғалабаларга эришмоқда. Республика мудофаа министрлигининг хабар беришига кўра халқ армияси жангчилари Хинотега ва Нуэва-Сеговия департаментларида 120 дан кўпроқ контрреволюционерларни йўқ қилдилар. Суратда: Никарагуа революцияси ҳимоячилари.

АНН—ТАСС телефотоси.

ВАТАНПАРВАРЛАРНИНГ ДАДИЛ ҲУЖУМИ

САН-ХОСЕ. (ТАСС). Ватанпарвар кучларнинг тазйиқи остида Сальвадордаги америкапараст халққа зид режим қўшинлари Чалатенанго департаментида ялпи чекина бошладилар. Фарабундо Марти номли миллий озодлик фронтининг отрядлари пойтахтдан 82 километр шимолда жойлашган йирик Камапала аҳоли пунктини ишғол қилдилар, кенг район устидан контроль ўрнатдилар.

«Венсеремос» радиостанциясининг хабар қилишича, ватанпарварларнинг отрядлари бошқа жойларда ҳам муваффақиятли жанговар операциялар ўтказмоқдалар. Улар Уньон департаментида душманнинг бир рота солдатларини асир туширдилар, кўп миқдорда ҳарбий техника ва қурол-яроғни қўлга олдилар.

Партизанлар Сан-Весенте департаментида ҳарбий соқчига ҳужум қилиб, бир қанча йўлларни кесиб қўйдилар.

Ватанпарвар кучлар раҳбарларидан Команданте Сальвадор Герра «Фарабундо Марти» радиоси орқали гапириб, партизанлар қўшинларнинг жазо операцияларини барбод этиб, уларни мудофаага ўтишга мажбур қилдилар, деди у офицерлар ва солдатларга мурожаат этиб, уларни қўмондонлик буйруқларини бажармасликка ва қўзғолончилар томонига ўтишга даъват этди.

ИСРОИЛДА НОРОЗИЛИК ЗАБАСТОВКАЛАРИ

ҚОҲИРА, 23 январь. (ТАСС). Исроил авиация саноати меҳнаткашлари нархнавонинг тўхтовсиз ўсишига ва пулнинг тобора қадрсизланаётганига қарши оммавий норозилик забастовкасини бошладилар. Бу ерга келаётган хабарларга қараганда, улар иш ҳақи оширилишини, меҳнат шароитлари яхшиланишини талаб қилмоқдалар. Авиация саноати ходимлари ўз намойишлари билан мудофаа, ички ишлар, транспорт ва қишлоқ хўжалиги министрликлари ходимларининг икки ҳафтадан буён давом этаётган забастовкасини қўллаб-қувватладилар. Солиқ бошқармаларининг хизматчилари ҳам ишга чиқишдан бош тортмоқдалар. Натижада ҳукумат ана шу маҳкамаларининг фаолияти издан чиққан.

Нархларнинг тўхтовсиз ошиши ва пулнинг қадрсизланиши кейинги вақтларда мамлакатни қамраб олган қаттиқ иқтисодий тангликнинг кўринишларидан бирилир. Сионист ҳукмрон доиралари ўтказаётган агрессия ва экспансиячилик сиёсати, экономикани милитарлаштириш ва ҳарбий харажатларнинг жуда кўплиги иқтисодий тангликка олиб келди.

АХБОРОТ
ОБЛАСТИМИЗ ЯНГИЛИКЛАРИ

ТОШКЕНТ ҲАҚИДА ҚЎШИҚ

Ўзининг шўхчан музика асарлари билан тингловчилар ҳурматини қозонган таниқли композитор Сулаймон Юдаков ҳозирда ҳам самарали ижод қилмоқда. Композитор бундан бир неча йил муқаддам «Менинг Ватаним» кантатасини ўз мухлисларига тақдим этган эди. Жозибадор оҳангларга бой бу йирик музика асарининг иккинчи қисми ҳам илиқ қарши олинди. Санъаткор кантата устидаги ижодий ишини яна давом эттирди.

«Тошкент ҳақида қўшиқ» деб номланган мазкур асар яқинда республика музика жамоатчилиги муҳокамасидан муваффақиятли ўтди. Ана шу уч қисмдан иборат кантата Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигига санъаткорнинг муносиб ижодий армуғонидир.

С. ОДИЛОВА.

ҚИЙҚИМДАН КИЙИМ

Ш. Р. Рашидов номидаги Тошкент тўқимачилик комбинатининг ранго-ранг маҳсулотлари орасида тайёр болалар кийимларини, ёстиқ ва кўрпа жилдларини ҳам кўриш мумкин. Янги йилнинг дастлабки кунидан бошлаб пардозлаш фабрикасида тикув цехи ишга тушди.

Корхона чиқиндиси — турли қийқимлар — цехнинг асосий хом ашёси ҳисобланади. Бу ерда тайёрланаётган кенг истеъмол буюмлари кўпчиликка манзур бўляпти. Янги цехнинг очилиши ва чиқиндидан қайта фойдаланиш тўқувчиларнинг тежамкорлик йўлидаги хайрли ишларидан биридир.

Н. ТУРСУНОВ.

АРАЛАШ ШАРБАТЛАРДАН ИЧИБ КЎРИНГ

Ғазалкент консерва заводида ишлаб чиқарилаётган маҳсулотлар тури 79 тага етди. Янги йилнинг дастлабки кунларидан бошлаб бу ерда олма ва узумнинг аралаштирилган шарбати тайёрлаш ўзлаштирилди. Янги маҳсулот чорак, ярим ва бир литрлик шиша идишларда истеъмолчиларга жўнатилаётир.

Корхона маҳсулотларига бўлган талаб йил сайин ортиб бораяпти. Ҳозир улар мамлакатимизнинг йирик саноат шаҳарлари билан бирга қатор чет эл мамлакатларига ҳам жўнатилмоқда.

Ю. ЧЕРНОГАЕВ.

КИТОБ ЖАВОНИНГИЗГА

«ҚИЛ КЎПРИК»

Ёзувчи Шукур Холмирзаевнинг «Қил кўприк» янги романи кенг китобхонлар оммасига ҳавола этилди. Роман Бухоро миллий озодлик инқилоби воқеаларини акс эттиради.

«САЙЛАНМА»

Шоир Ҳусниддин Шарипов «Сайланма»сининг биринчи жилди босмадан чиқди. Иккинчи жилди эса босилиш арафасида.

Китоб танқидчи Озод Шарафуддиновнинг шоир ҳақидаги кириш сўзи билан бошланади.

«ДОВУД СОСУНИЙ»

Арман ёзувчиси Наири Зарьяннинг ўз халқи тарихидан ҳикоя қилувчи «Довуд Сосуний» эпосига бўлган қизиқиш ортиб боряпти. Тўлқин Алимов таржимасида ушбу қисса иккинчи нашрдан чиқди. Шеърларни шоир Муҳаммад Али таржима қилган.

Ушбу китоблар Ғафур Ғулом номидаги Адабиёт ва санъат нашриётида чоп этилди.

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

«УМРГА ТАТИГУЛИК РЕПОРТАЖ»

● **МАКСИМ ГОРЬКИЙ** номидаги рус Давлат академик драма театри репертуари «Умрга татигулик репортаж» номли янги саҳна асари билан бойиди. Бу спектакль Чехословакия халқининг қаҳрамони, улуғ интернационалист, ажойиб ёзувчи ва журналист, Совет Иттифоқининг қадрдон дўсти Юлиус Фучик ҳақида ҳикоя қилади. Суратда: спектаклдан бир кўриниш. Г. Фучикова ролида актриса Л. Михайлова, Й. Бём — артист И. Кирьянов.

А. Рисқиев фотоси. (ЎзТАГ).

АРКАДИЙ ГАЙДАРНИНГ 80 ЙИЛЛИГИГА

МАРДЛИК МАКТАБИ

— Ёзувчи учун фақат истеъдоднинг ўзи кифоями? Адибга яна қандай фазилатлар керак?

— Ватанга, она халққа чексиз муҳаббат, юксак эътиқод, безовта виждон керак!

Ҳақ гап. Агар ёзувчи шу хусусиятлардан маҳрум бўлар экан, ўз бурчини бажаролмайди. У ҳаётдан, адабиётдан фақат эрмак ахтарадиган кимса ёхуд эстетик савияси паст одамнинг кўнглини очиш билан овора адабий қаролга айланиб қолади. Оқибатда бундай қаламкашнинг кўзини ёғ босиб, халқнинг қалбидаги теран инсоний дардлар, Ватан тақдири билан иши бўлмай қолади. Ҳамма замонларда бундай ёзувчилар бўлган, ҳозир ҳам уларнинг уруғи қуриб битмаган. Социалистик реализм адабиётининг классик намояндаси Аркадий Гайдар виждони уйғоқ инсон, чинакам сўз санъаткори эди.

Льгов шаҳрида туғилган Аркадий адолатга ташна, фидойи зиёлилар оиласида тарбия топди...

Шубҳасиз, бундай эркесевар, фидойи инсонларнинг тийрак фарзанди Аркадий кичикликдан қалбига юксак инсоний туйғуларни сингдириб улғайди. У ўз ўрни большевиклар сафида эканини жуда эрта англаб етди. Ҳали ўн тўрт ёшга тўлар-тўлмас — 1918 йилнинг ноябрида Қизил Армия сафига кирди. Ўн тўрт ёшида ротага командир бўлди. Ўн етти ёшда эса бандитизмга қарши курашувчи 58-алоҳида полкка командирлик қилди.

Инқилоб жангчиси — Аркадий Голиковнинг унутилмас воқеаларга бой ҳаёти кейинчалик ёзувчи Аркадий Голиков (Гайдар) асарлари саҳифаларида ёрқин ифодасини топди. Гражданлар урушининг турли фронтларидаги аёвсиз жангларда кўп марталаб ярадор бўлган, контузияга учраган Аркадий Петрович соғлиғи ёмонлашгани сабабли 1924 йилнинг апрелида полк командири унвони билан запасга бўшайди. «Сўнгра мен ёза бошладим, — дейди Гайдар. — Дастлаб «Мағлубият ва ғалабалар кунларида» повестини ёздим. Асарни ёзувчи Фединга кўрсатганимда, у менга шундай деди: «Сиз ёзишни билмайсиз, бироқ ёзишингиз мумкин ва ёзиб кетасиз». Шундан кейин ўқий бошладим. Менга Константин Федин, Михаил Слонимский, айниқса, Сергей Семёнов кўп сабоқ берди. Семёнов нимаики ёзган бўлсам, ҳаммасини мен билан бирга, сатрма-сатр эринмай таҳлил қилар, тушунтирар, танқидий фикрлар билдирар ва кўмаклашар эди».

Улуғ француз ёзувчиси Ромен Роллан Николай Островский ҳақида шундай деган эди: «Инқилоб томонидан яратилган энг буюк асарлар, бу — инқилоб яратган одамлардир... Николай Островский — ана шундай одамлардан бири, жўшқин, қаҳрамонона ҳаёт гимнларидан биридир». Бу ҳаққоний сўзларни Михаил Шолохов ва Александр Фадеевга ҳам, Дмитрий Фурманов ва Всеволод Вишневскийга ҳам, Ҳамза ва Сакен Сайфуллинга ҳам, Исаак Бабель ва Аркадий Гайдарга ҳам берилган баҳо деб қабул қилиш мумкин. Чунки бу фидойи, курашчи санъаткорларни Октябрь инқилоби инсон ва ёзувчи сифатида рўёбга чиқарди. Шу туфайли бу адиблар адабиётга хизмат қилишни онгли равишда Ватанга, халққа ўзни бағишлашнинг қудратли воситаси деб билдилар. Шу туфайли бу сўз санъаткорлари ижодга юксак масъулият туйғуси билан муносабатда бўлдилар, ҳатто ҳар бир сўзни катта гражданлик масъулияти билан ишлатдилар. Совет адабиётининг бу классик вакилларининг сўзи билан иши бир эди. Натижада ўлмас асарлар дунёга келди.

Аркадий Гайдар чинакам сўз заргари эди. У ҳар бир асарини қайта-қайта ишлашдан эринмас, ҳар қандай оғир шароитда ижод этишга ўзида куч топарди. Замондошлари Гайдар ҳикоя ва повестларини ёддан ўқиб берганлигини ёзадилар. Бунинг асоси бор, албатта. Чунки адиб юрган йўлида асарларини ёдда қайта-қайта ишлар, диалогларга сайқал берар, сўзларни алмаштирарди. Шу тариқа, бирор дамни бой бермасди. Масалан, Улуғ Ватан уруши даврида яратилган нодир асарлардан бири — «Кечувда» очеркини, тадқиқотчи Б. Камов «180 сатр (А. Гайдарнинг «Кечувда» очеркининг тарихи)» мақоласида гувоҳларнинг фикрларига асосланиб айтишича, аввал ёддан ёзган. Фронт Киев шаҳри остоналарида бошланиб, унинг баъзи участкаларига трамвай билан бориш мумкин экан. Гайдар очеркни шундай шароитда, трамвайдан тушиб окопларга боргунча бўлган оралиқ масофада қадам маромига мослаб, ҳар бир жумла, ҳар бир сўзни ўйлаб-ўлчаб яратган экан. «Кечувда» очеркини ҳозир ҳам ҳаяжонланмасдан ўқиб бўлмайди.

Ёзувчи болалар психологиясини яхши билар, уларнинг янги даврдаги мавқеини теран тушунар эди. Гайдар барча асарларида болаларни энг аввало инсон сифатида тасвирлайди, уларнинг хатти-ҳаракатларига ишига қараб баҳо беради. Адибнинг энг яхши асарларида совет болаларининг ёрқин образлари яратилган, инсоннинг масъулият ва гражданлик бурчи, адолат ва адолатсизлик, ишонч, садоқат ва хиёнат, ҳаётнинг маъноси, бахт ва бахтсизлик сингари муаммолар теран тадқиқ этилган.

Аркадий Гайдар совет болалар адабиётининг яратувчиларидан, социалистик реализм адабиётининг йирик намояндаларидан, ижодда янги мавзулар, янги проблемаларни биринчи бўлиб очган кашшоф адиблардан биридир. Ёзувчининг «Темур ва унинг командаси» повести эса пионер ва ўқувчилар орасида бутун бир ҳаракат — темурчилар ҳаракатига асос солди.

Ўлмас сўз санъаткори, покиза инсон Аркадий Гайдар жуда оз — 37 йил ҳаёт кечирди. Бироқ ана шу қисқа йиллар давомида мамлакатимиз ҳаёти ва адабиётимизда ўчмас из қолдирди. У бир умр беш қиррали қизил юлдузни умид, бахт рамзи деб билди, халқимизнинг озод ҳаёти учун курашди, шу ҳаётни деб фашистларга қарши ҳаёт-мамот жангига кирди ва ҳалок бўлди. Бундай инсонларнинг юлдузи мангу порлаб туради.

Маҳмуд САЪДИЙ.

ТАФАККУР МЎЪЖИЗАСИ

ШАХМАТ

Редакцияларда уни қаламкаш дўст сифатида ҳурмат қилишади. Мамажон Муҳиддинов имзоси билан чиққан пишиқ ва қизиқарли ёзилган мақолаларни тез-тез ўқиймиз. У шахмат мавзусидаги йигирмадан ортиқ китоб муаллифидир.

М. Муҳиддинов — шахмат маданияти тарихи бўйича кандидатлик диссертациясини ёқлаган СССРда ягона олимдир. Қуйида унинг тафаккур мўъжизаси бўлмиш шахматнинг жамият ва инсон ҳаётида тутган ўрни хусусидаги мақоласи билан танишасиз.

1970 йилнинг июнида «СОЮЗ-9» кемасида фазога йўл олган космонавтларимиз Андриян Николаев билан Виталий Севастьянов (у 1977 йилдан бери СССР шахмат федерациясининг раиси) белгиланган программани бажариб, 19 июнда эсон-омон ерга қўнганлиги эсингиздадир. Тарихда биринчи марта «Космос — Ер» шахмат матчи ўшанда ўтказилган. Вазнсизлик ҳолатида ўйнаш учун космонавтларга махсус шахмат тахтаси ва доналари яратиб берилган эди.

Журналистлар билан учрашувларда космонавтлар турли масалалар қатори ўзларининг қадимий шахматга муносабатларини ҳам изҳор этдилар. Ўша учрашувда В. Севастьянов шундай деган эди: Шахмат вақт танлигида бир қарорга кела олишингга кўмаклашади. Бу — кўпгина касб эгалари учун жуда муҳим фазилат. Иккинчидан, бизнинг мураккаб асримизда одам билан машинанинг ўзаро алоқаси ҳақида кўпроқ гап бораётган бўлиб қолди. Бу табиий. Шахматни программалаштириш соҳасидаги тадқиқотлар жуда муҳим.

Ундан амалий мақсадлар учун, биринчи галда бошқариш системаларини такомиллаштиришда фойдаланиш мумкин. Бундан ташқари, шахмат ўйини электрон машиналарининг «ақлий» қобилиятини текшириб кўриш учун яхши моделдир.

Дарҳақиқат, шахмат ва кибернетика борасидаги кейинги муваффақиятлар диққатга сазовор. Электрон машиналарнинг шахмат ўйнай бошлаганига ўттиз йил бўлди. Дастлаб улар тахминан II-I разрядли шахматчи даражасида ўйнаганди, ҳозир эса, мастерликни «даъво» қилаётир. Бу борадаги тадқиқотлар бутун дунёда зудлик билан давом эттирилаётганлигини кўриб, яқин келажакда чинакам электрон гроссмейстерлар пайдо бўлишига шубҳаланмаса ҳам бўлади. Бундай шахматчи машиналар зиммасига бошқа (турли-туман халқ хўжалиги масалаларини ечишдек) вазифалар ҳам юкланади. Машиналар «бўш вақтларида» ва мусобақа пайтларидагина шахмат ўйнайди...

Бундан етти-саккиз йил муқаддам Москва Давлат университетининг механика-математика факультетида «Шахматга турлича нуқтаи назар билан ёндошганда» деган мавзуда мунозара ўтказилди. Унга раҳбарлик қилган олим, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, академик А. Ю. Ишлинскийдан: «Шахмат, унинг сир-асрорини билиш учун шунчалик куч-ғайрат сарфлашга арзийдими, ўзи?» деб сўрашди. Машҳур олим:

— Арзийди, чунки шахмат инсонга у сарфлаганидан кўра кўпроқ наф беради, — деди.

Шахмат инсон ҳаётининг кўпгина соҳалари билан чатишиб кетганлиги важидан, у фан учун, турлича илмий тадқиқотлар учун био мавзудир. Шахматнинг жамиятдаги ролини аниқроқ белгилаш учун кўплаб билим соҳаларига мурожаат этмоқ даркор. Эндиликда шахмат илмий тадқиқот марказларининг фаолият доирасига кирди: аниқ фанлар қаторида ҳам, гуманитар фан сифатида ҳам ўрганилмоқда. Чунончи, техника фанлари доктори, жаҳон экс-чемпиони М. Ботвинник бошчилигидаги бутун бир лаборатория ходимлари ҳозир оптимал шахмат алгоритми устида катта илмий ишни муваффақият билан давом эттирмоқда. Бу борада москвалик, новосибирсклик, киевлик, тошкентлик математиклар, инженерлар ўз тадқиқотларини такомиллаштирмоқдалар. Мақсад, юқорида таъкидланганидек, шахмат воситасида мураккаб халқ хўжалиги муаммоларини ҳал қилишдир.

Шахмат характернинг таркиб топиши ва фикрлаш қобилиятини ўстиришда катта аҳамиятга эгадир. Шахмат ўйновчидан ўзининг диққат марказини узоқ вақт давомида қаттиқ ишга солишни ҳамда фикрнинг мантиқий ва актив бўлишини талаб қилади. Баъзи болалардаги ҳаёлпаришонлик хусусиятлари улар шахмат билан жиддий шуғуллана бошлаган даврларда кескин камайиши тажрибада синалган.

Болалар тарбиясига бағишланган асарлар орасида Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Педагогика фанлари академиясининг мухбир аъзоси Б. А. Сухомлинскийнинг «Қалбим болаларга ҳадя» деган китоби диққатга сазовор. Машҳур педагог фикрлаш маданиятини тарбиялаш-ўстириш тўғрисида гапириб, шахматга жиддий эътибор беради. Чунончи, ўз тажрибаларига таяниб шундай дейди:

«...Ўғил болалар ва қизлар жон деб шахмат тахтасига яқинлашар эканлар, бу ўйин фикрлашни тартибга солар, хаёлни бир жойга тўплашга кўмаклашар эди... Шахмат ўйини ақлий маданиятнинг бир бўлаги сифатида бошланғич мактаб ҳаётига кириши даркор. Шахмат — изчил мантиқий тафаккур қилишнинг ажойиб мактабидир».

Эндиликда мамлакатимизнинг турли шаҳарларидаги айрим умумий таълим мактабларининг ўқув планига шахмат дарси киритилди, баъзи болалар боғчаларининг тарбиявий ишлар режимида шахмат машғулотлари ҳам ўз ўрнини эгалламоқда. Ҳатто, Москвада 5-7 яшар болалар учун «Шахмат алифбеси» чиқарилди. Таниқли олимлар ўтказган тажрибалар бу тадбир нақадар фойдали эканлигини исботламоқда.

Албатта, камдан-кам шахматчи мастер бўлиб етишади. Бу шарт ҳам эмас. Лекин бу ўйин ҳаммани бирдек доимо ўзига тортаверади, уларни руҳий саргузаштлар оламига чорлайверади, тафаккур қилишнинг аниқ методларини ҳосил қилишда ёшларга кўмаклашади. Чунончи, боғчаларда шахмат ўргатишдан асосий мақсад ҳам уларни ўқув программаси тобора мураккаблашиб бораётган мактабга яхшироқ тайёрлашдир.

Бизнинг республикамизда ҳам ана шу тажрибани амалга ошириш борасида тегишли ташкилотлар зарур тайёргарлик ишлари олиб бораётганлигини мамнуният билан таъкидлашни истардик.

[Давоми бор].

СПОРТ
КУЧЛИЛАР АНИҚЛАНМОҚДА

Бугун Тошкентдаги Митрофанов номли сув спорти саройида ватерпол бўйича мамлакат 40-чемпионатининг биринчи давра ўйинларига якун ясалади. Мамлакатнинг кучли 12 командаси икки группага бўлиниб, Киев ва Тошкент шаҳарларида ўзаро мусобақалашмоқдалар. Мусобақанинг биринчи кунида Тошкентда ўтказилган уч учрашувда қуйидаги натижалар қайд қилинди: «Динамо» (Тбилиси) — «Динамо» (Москва) — 6:9, «Торпедо» (Москва) — «Балтика» (Ленинград) — 6:7, МДУ — «Меҳнат» — 11:7.

Маълумки, ҳар икки группада энг яхши натижага эришган учтадан команда иккинчи давра мусобақаларида медаллар учун курашни давом эттиради. Тошкентликлар бу группага кира олмадилар.

РЕСПУБЛИКА КОМАНДАСИ ТУЗИЛДИ

Тошкентдаги «Ёшлик» спорт аренасида енгил атлетика бўйича республика қишки шахсий-команда биринчилиги ниҳоясига етди. Унда кўнгилли спорт жамиятлари ва маҳкамаларнинг командаси таркибида 160 дан ортиқ спортчи иштирок этди. «Меҳнат» вакиллари биринчи, «Буревестник» иккинчи, «Меҳнат резервлари» спортчилари учинчи бўлдилар.

Мусобақа якунларига кўра енгил атлетика бўйича республика терма командаси тузилди. Бу команда 16—19 февраль кунларида ўтказиладиган мамлакат биринчилигида республикамиз шарафини ҳимоя қилади.

Редактор ўринбосари С. Ғ. МУСАЕВ.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети

«ЭЛЕКТРОМОНТАЖ» МАХСУС ТРЕСТИ БАЗАСИДАГИ

11-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ

ҚЎШИМЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

БИЛИМ ЮРТИ ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛИКЛАР БЎЙИЧА ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ МУТАХАССИСЛАРНИ ТАЙЁРЛАЙДИ: радио-телевизион аппаратураларни ремонт қилиш ва уларга хизмат кўрсатиш бўйича радио-механик, ёритиш, ёритиш тармоқлари бўйича электро-монтажчи, кучланиш тармоқлари ва электр ускуналари бўйича электр-монтажчи, электрослесарь, электр-газ-пайвандчи, иккиламчи занжирлар коммутацияси бўйича электромонтажчи, лифтларни монтаж қилиш бўйича слесарь-монтажчи (чет эл ва мамлакатимизда ишлаб чиқарилган лифтларга), **атоматика ва контроль ўлчов асбобларини ремонт қилиш бўйича слесарь, киномеханик** (фильмларни текшириш ишларини бажара оладиган).

ЎҚИШ МУДДАТИ — 1 ЙИЛ, 2 ЙИЛ ВА 3 ЙИЛ.
Ўқиш даври меҳнат стажига қўшиб ҳисобланади.

БИЛИМ ЮРТИГА 8—10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТЛИ 14 ЯРИМ ВА УНДАН КАТТА ЁШДА БЎЛГАН ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

8-синф ҳажмида маълумот билан билим юртига ўқишга кирганлар 3 йил ўқийдилар ва эгаллаган касблари ҳамда тўлиқ ўрта маълумот олганлари тўғрисида диплом оладилар.

Ўқувчилар бепул кийим-бош ва кунига уч маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар. Ўрта маълумотлиларга (киномеханик, радиотелемеханик ихтисосликларига кирганлардан ташқари) ҳар ойда 76 сўмдан стипендия берилади. Ишлаб чиқариш практикасини ўташ даврида ҳамма ўқувчиларга меҳнат ҳақининг 33 проценти (электромонтажчилар группасининг ўқувчиларига эса 50 проценти) берилади.

Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб қайтиб келган йигитлар учун электромонтажчилар тайёрлайдиган группада ўқиш муддати қисқартирилади. Ўрта маълумотлилар учун ўқиш муддати 7,5 ой. 8-синф ҳажмида маълумотлилар учун эса 10 ярим ой.

МАШҒУЛОТЛАР ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Билим юртини тугатганлар ўрта махсус ва олий ўқув юртларига кириб ўқишда имтиёзлардан фойдаланадилар.

Билим юртини имтиёзли диплом билан битирганлар ўрта махсус ва олий ўқув юртларига корхоналарда мажбурий хизматни ўтамасдан йўлланма билан ўқишга юбориладилар.

Билим юрти яхши спорт базасига эга. Спорт базасида 14 та спорт секцияси ишлайди. Билим юртида техника ижодкорлиги ва бадиий ҳаваскорлик тўгараклари мавжуд.

ҲУЖЖАТЛАР ҲАР КУНИ СОАТ 9.00 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари лозим: билим юрти директори номига ёзилган ариза, таржимаи ҳоли, характеристика, маълумоти тўғрисида гувоҳнома, медицина справкаси, турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 3х4 см. ҳажмдаги 4 дона фотосурат.

Туғилганлиги тўғрисидаги ҳужжат (ёки паспорт), **ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги тўғрисида гувоҳнома** (ёки ҳарбий билет) **шахсан кўрсатилади.**

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри, Фрунзе райони, Ивановолик тўқувчилар кўчаси, 8-уй (2, 3, 33, 34, 45, 57, 58, 66, 70, 79 автобуслар, 4, 7, 9, 11, 24, 28 трамвайлар, 2, 6, 13, 15, 16 троллейбусларнинг. «Тўқимачилик комбинати» бекати).

ТОВАРЛАР—ХАЛҚҚА!

«ПОМИР-5» ХОЛОДИЛЬНИГИДА — ПОМИР МУЗЛИГИНИНГ ҚАҲРАТОНИ

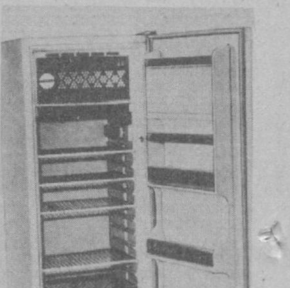

Холодильникнинг музлатиш бўлмасидаги ҳарорат — минус 12°C.

Музлатиш камераси ҳажми — 240 литр, музлатиш бўлмаси 22 литр.

Махсус суриладиган қопқоғи музлатиш камерасидаги температурани ўзгартиради. Музи тўлиқ автоматик тарзда эрийди. Эриган сув холодильник остида жойлашган идишга оқиб тушади.

Сабзавот ва мевалар иккита эмалланган идишда алоҳида-алоҳида сақланади. Бу идишлар совутиш камерасининг пастки қисмида жойлашган.

Холодильникнинг баҳоси — 335 сўм.

ТАЙЁРЛОВЧИ — ДУШАНБА ХОЛОДИЛЬНИКЛАР ЗАВОДИ.

«МИНЛЕГПИШЧЕМАШ»

«ГЛАВКООПИНФОРМРЕКЛАМА».

ТЕАТР

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 24/I да **Ғийбат**, 25/I да **Юлдузли тунлар**, 26/I да **Зебуннисо.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 25/I да **Гулсара**, 26/I да **Тошкентнинг нозанин малликаси.**

ЦИРК

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 25/I да **«ЭКЗОТИК ФАНТАЗИЯ»** аттракциони. Ўргатилган гамадриллар группаси (19.30).

ДОИМИЙ ИШГА

нормаловчи-инженер, бухгалтерлар, печатниклар, ҳарф терувчилар, алоқа электромонтёрлари, слесарь-сантехниклар, вахтерлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: «Правда Востока» кўчаси, 26-уй, кадрлар бўлими.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ / "Ташкентская правда" / Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов

БИЗНИНГ АДРЕС: 700000. Тошкент — П, ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь — 334808, 325353, секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маориф ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий-ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354, Фотомухбир — 325894.

Р. 07038. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1528. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12